

THY
CHAMBER
MUSIC
FESTIVAL

THY
KAMMERMUSIK
FESTIVAL
2015

Bestyrelse:

Aase Odfeldt, formand

Erik Lyng, næstformand

Lotte Alstrup

Verner Hastrup Petersen

Bente Mosumgaard

Craig Goodman, kunstnerisk leder

Adresse: Todbølvej 16, 7752 Snedsted

Tlf. : 9792 0902 eller 9793 4892

E-mail: mail@thychambermusicfestival.dk

www.thychambermusicfestival.dk

Tekst: Orla Vinther

Redaktion: Jørgen Munk

Sats og layout: Aase Odfeldt

Billedredaktion: Knud Erik Jensen

Tryk: Trykkeriet Friheden

Forsidefoto: Jens Kristian Kjærgård,
Sort sol i Nationalpark Thy

INDHOLD

Præsentation af lærerne	side 4
Præsentation af deltagerne	side 6
Fredag den 14. august kl. 19.30 Thisted Musikteater, Håndværkertorv 1, 7700 Thisted	side 9
Fredag den 14. august kl. 19.30 Folkecenter f. Vedv. Energi, Kammersgårdsvej 16, Ydby, 7760 Hurup	side 15
Lørdag den 15. august kl. 15.00 Kirsten Kjær Museet, Langvadvej 64, 7741 Frøstrup	side 20
Søndag den 16. august kl. 14.00 Klitmøller Kirke, Vangvej 8, Klitmøller, 7700 Thisted	side 24
Søndag den 16. august kl. 16.00 Klitmøller Kirke, Vangvej 8, Klitmøller, 7700 Thisted	side 28
Søndag den 16. august kl. 15.00 Musikkens Hus, Musikkens Plads 1, 9000 Aalborg	side 29
Tirsdag den 18. august kl. 19.30 Musikværket, Gasværksvej 60, 7900 Nykøbing	side 34
Onsdag den 19. august kl. 19.30 Viborg Musiksal, Gravene 25, 8800 Viborg	side 35
Onsdag den 19. august kl. 19.30 Thisted Kirke, Vestergade 3, 7700 Thisted	side 36
Torsdag den 20. august kl. 19.30 Kulhuset, Krik Strandvej 68, Krik, 7770 Vestervig	side 42
Fredag den 21. august kl. 19.30 Ansgarkirken, Ansgarvej 15, 7950 Øster Jølby, Mors	side 48
Lørdag den 22. august kl. 15.00 Kirsten Kjær Museet, Langvadvej 64, 7741 Frøstrup	side 49
Søndag den 23. august kl. 15.00 Thisted Musikteater, Håndværkertorv 1, 7700 Thisted	side 50
Skolekoncerter og åbne prøver	side 51

Programbogen 2015 har enkelte henvisninger til programbøger fra tidligere år. Disse kan downloades eller læses på www.thychambermusicfestival.dk (Om Thy Kammermusikfestival/programbøger).

Så vidt muligt gennemføres koncerterne efter de planlagte programmer, men ændringer kan forekomme.

THY MASTERCLASS

I begyndelsen af 1990'erne havde Axel Brant Nielsen og andre fremsynede Thy-stedborgere en vision, som de førte ud i livet, og som gennem årene udviklede sig til dagens internationale Thy Kammermusikfestival.

Visionen tog udgangspunkt i, at nogle danske sommerhuse i Klitmøllerområdet uden for turistsæsonen stod ubenyttede. I et par uger kunne de derfor bebos af unge musikere, der deltog i det årlige mesterkursus med den græsk-amerikanske pianist Christine Paraschos som kunstnerisk leder. Efter hendes død i 1996 overtog Craig Goodman den kunstneriske ledelse, og i samarbejde med en lokal arbejdsgruppe ændrede han Thy Masterclass til en kammermusikfestival. Stille og roligt har denne festival udviklet sig til en begivenhed, der i dag tiltrækker talentfulde og ambitiøse unge musikere fra hele verden. (I 2015 var der 130 ansøgere fra 38 lande til 17 pladser).

Festivalens fem højt profilerede lærere, Craig Goodman fra Strasbourg, Daniel Blumenthal og Tony Nys fra Bruxelles, Elisabeth Zeuthen Schneider og Morten Zeuthen fra København, deltager som aktive medlemmer af de forskellige ensembler ved indstudering og koncerter, en omstændighed, der gør festi-

valen enestående og derfor interessant for unge musikere fra hele verden.

Det internationale samarbejde udmønter sig i en række offentlige koncerter, hvis kunstneriske niveau har vakt opmærksomhed – også uden for landets grænser.

Desuden tjener samarbejdet et af projektets erklærede formål: at medvirke til mellemløst forståelse, hvortil sammenspil er et fornemt middel.

LÆRERNE

Craig Goodman (f. 1957) har altid gjort tingene lidt anderledes.

Han er amerikaner af fødsel, opvokset og uddannet i Wien, Paris og New York. Efter sin uddannelse hos Marcel Moyse og Tom Nyfenger blev han engageret som solofløjtenist i Philadelphia Operaorkester under Julius Rudel. Kort derefter flyttede han til New York, hvor han efter succes inden for de traditionelle områder (konkurrencer, solo- og kammermusikkoncerter, orkesteransættelser) valgte at flytte til Paris. Herfra begyndte en "ny" karriere, som påkaldte sig bl. a. Yehudi Menuhins, Leonard Bernsteins og Henri Dutilleux' interesse.

Som udøvende kunstner spiller han koncerter i mange af verdens hovedstæder såvel som i mere ydmyge omgivelser. Som komponist er Craig Goodman oplyst til en række værker, der er udpræget lyriske, og som ofte involverer dans og teater.

Som underviser, både i sin egenskab af professor ved konservatoriet i Strasbourg og gennem udstrakt kursusvirksomhed, har Craig Goodman på et traditionsbevidst grundlag hjulpet mange fløjtenister og kammermusikgrupper til at finde deres egen stil og retning.
www.flutist.com.

Daniel Blumenthal (f. 1952) er klaverprofessor ved Det Kgl. Flamske Musik-konservatorium i Bruxelles og desuden en meget flittig koncertgiver over det meste af verden. Allerede tidligt blev han kosmopolit. Han er født i Tyskland, indledte sin klaverkarriere som femårig i Paris og fortsatte sin uddannelse i USA sluttende på den berømte Juilliard School of Music i New York. Som ung vandt han et utal af klaverkonkurrencer. Nu sidder han i stedet i dommerpanelerne.

Som koncertpianist deler han sig mellem solokoncerter, akkompagnementsopgaver og kammermusik. Dertil kom-

mer en betydelig CD-produktion med mere end 80 indspilninger.

Blumenthals repertoire er meget omfattende, og han mestrer alle stilarter med overlegen teknik og indlevelse.

www.danielblumenthal.com

Morten Zeuthen (f. 1951) er sin generations førende danske cellist.

Han studerede hos Paul Tortelier og Asger Lund Christiansen. Fra 1978 til 1996 var han første solocellist i DR SymfoniOrkestret og har siden været celloprofessor på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium.

Han var medstifter af Kontraktkvartetten, Skandinavien's førende strygekvartet, som han var medlem af fra 1974 til 2000. Morten Zeuthen har en international karriere som kammermusiker og solist. Således modtog han i 1994 en Grammy for "Årets Klassiske Udgivelse" (en CD med indspilningen af Johann Sebastian Bachs solosuiter) og i 2006 en Grammy for "Årets Soloudgivelse" (CD'en L'Homme Armé med ny dansk musik for solocello). Morten Zeuthen spiller på en Giuseppe Rocca-cello fra 1845.

www.mortenzeuthen.dk

Elisabeth Zeuthen Schneider (f. 1956) er uddannet i København hos Milan Vitek og Endre Wolf. I USA videreførte hun sin uddannelse hos medlemmer af Budapesterkvartetten og Isidore Cohen fra Beaux Arts-trioen, ligesom hun dyrkede specielt barokstil hos Stanley Ritchie i Indiana. Det har ført til en række CD-indspilninger af alle Matthesons og Händels violinsonater.

Som orkestermusiker har Elisabeth Zeuthen Schneider virket som assisterende koncertmester både i Det Kgl. Kapel og i DR SymfoniOrkestret. Som docent på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium forener hun nu sin interesse for kammermusik og undervisning med en betydelig koncertvirksomhed og CD-indspilninger. Således har hun med pianisten Ulrich Stark indspillet Schumanns tre sonater for violin og klaver. Elisabeth Zeuthen Schneider spiller på en Giovanni Battista Grancino fra 1701.

www.damu.dk/zeuthen

Tony Nys er født i Belgien 1975 og studerede violin og bratsch på Det Kgl. Flamske Musikkonservatorium i Bruxelles. Fra 1994 til 1997 var han primarius i The Fétis String Quartet. Han har desuden spillet i The World Youth Orchestra og The Gustav Mahler Youth and Chamber Orchestra.

I 1998 blev Tony Nys bratschist i The Danel String Quartet, med hvilken han har spillet på de fleste internationale scener. Kvartetten har samarbejdet med komponister som Helmut Lachenmann, Wolfgang Rihm og Pascal Dusapin. Med kvartetten har Tony Nys undervist på The University Witten-Herdecke i Tyskland og Conservatoire Nationale Supérieur i Lyon. Siden 2005 har Tony Nys arbejdet freelance med ensembler som Explorations, Ensemble Modern, Trioenix, TetraLyre og The Malibran Quartet, ligesom han har virket som solobratschist ved Radio Sinfonie Orchester Frankfurt am Main. Fra 2007 har han været ansat som solobratschist ved operaen La Monnaie i Bruxelles og har desuden undervist som professor ved musikkonservatoriet sammesteds.

Craig Goodman, fløjte

Daniel Blumenthal, klaver

Elisabeth Zeuthen Schneider ,
violin

Morten Zeuthen, cello

Tony Nys, bratsch

Alicia Choi, violin

Andreas Oeste, obo

Ania Filochowska, violin

Ashley Stanley, fløjte

Camille Renault , cello

Charles Richard-Hamelin, klaver

Dashiel Nesbitt, bratsch

Derek Powell, violin

Edward Sundra, klarinet

Isaac Roles, fagot

Kirstine Schneider, violin

Mateusz Kaminski, cello

Mattias Hanskov Palm, kontrabas

Nicholas Castellano, horn

Rena Kimura, violin

Seulki Lee, cello

Yi-Te Yang, bratsch

Deltagerne 2015

Alicia Choi, violin, 28 år. Amerikaner. Begyndte at spille som fire-årig. Uddannet på San Fransisco Conservatory of Music, tidligere Juilliard School of Music and Williams College. Har vundet flere priser i USA. Alicia Choi er på andet år både 2. violinist i The Larchmere String Quartet og koncertmester i The Evansville Philharmonic Orchestra. Som solist har hun spillet med Berkshire Symphony- og Queens Symphony Orchestra.

Andreas Oeste, obo, 24 år. Amerikaner. Begyndte at spille klarinet og cello, men som 13-årig skiftede han til obo. Studerer på University of Michigan, tidligere University of Central Arkansas. Har vundet flere priser i USA. Andreas Oeste har spillet i adskillige orkestre, heriblandt The Dearborn Symphony, The Arkansas Symphony, The Fort Smith Symphony, Symphony of Northwest Arkansas og Symphony of South Arkansas.

Ania Filochowska, violin, 22 år. Polsk/amerikansk. Begyndte at spille som seks-årig. Har studeret ved Curtis Institute of Music, tidligere på Juilliard School of Music hos Itzhak Perlman. Er medlem af The Curtis Symphony Orchestra og The Curtis Opera Orchestra, her som koncertmester. Ania Filochowska er medlem af 1. violingruppen i The Symphony in C-orchestra. Er desuden aktiv som kammermusiker. Har modtaget adskillige priser, heriblandt førsteprisen i The Queens Symphony Orchestra Young Soloist Competition (2012). www.aniafilochowska.com

Ashley Stanley, fløjte, 23 år. Amerikaner. Studerer på University of Michigan, tidligere Grand Valley State University. Hun begyndte at spille som ni-årig. Ashley Stanley, der har vundet flere amerikanske priser, har haft en særlig interesse for improvisation og ny musik. Som kammermusiker har hun deltaget i blandt andet Baltimore's Mobtown Modern og New Music Detroit's Strange and Beautiful Music V-VII. Ashley Stanley's komposition Night Sketches for solofløjte blev spillet som signaturmusik i forbindelse med en kampagne for oprettelsen af nationalparker i den sydvestlige del af USA.

Camille Renault, cello, 29 år. Fransk. Begyndte at spille klaver som fire-årig; fik senere celloundervisning på konservatoriet i fødebyen Metz. Master of Cello and Chamber Music fra Hochschule für Musik, Karlsruhe 2013. Afslutter i 2016 sin Master of Cello Teaching fra Conservatoire National Supérieur de Musique, Paris. Som kammermusiker har Camille Renault været medlem af to klavertrioer (Trio Macbeth og Trio Lalo). Har siden 2009 assisteret i opera-orkestret i Lyon; siden 2013 i SWR-Sinfonieorchester Baden-Baden og Freiburg.

Charles Richard-Hamelin, klaver, 26 år. Canadier. Begyndte at spille som 4-årig. Studerer på Conservatoire de Musique de Montreal. Har modtaget adskillige priser, heriblandt The Beethoven Sonata Prize ved The Seoul International Music Competition og 2. prisen ved The Montreal International Music Competition. Som solist har Charles spillet med flere orkestre, heriblandt The Montreal Symphony Orchestra, The Toronto Symphony Orchestra og The Korean Symphony Orchestra. Er medlem af den canadiske Trio Hochelaga.
www.charlesrichardhamelin.com

Dashiel Nesbitt, bratsch, 27 år. Amerikaner bosiddende i Tyskland. Begyndte at spille som 12-årig. Studerer på Berlin Staatskapelle Orchestra Academy, tidligere Yale University og Indiana University. Dashiel Nesbitt spiller som medlem af Berlin Staatskapelle Orchestra Academy til opera, orkesterkoncerter og ballet under ledelse af Daniel Barenboim. Som kammermusiker har Nesbitt turneret med The Starling Chamber Players.

Derek Powell, violin, 30 år. Amerikaner. Begyndte at spille som 4-årig. Er uddannet på Rice University, Houston, tidligere University of Wisconsin. I fire sæsoner har Derek Powell været medlem af The New World Symphony. Om sommeren har han desuden deltaget i Verbier Chamber Orchestra og Steamboat Springs Orchestra. I øjeblikket underviser Derek på en efterskole for ubemidlede unge samt i District of Columbia Youth Orchestra Program.
<https://derekpowellviolin.wordpress.com>

Edward Sundra, klarinet, 23 år. Amerikaner. Begyndte at spille som ni-årig. Studerer på University of Michigan, tidligere Penn State University. Har deltaget i New World Symphony. Edward Sundra, der har modtaget flere amerikanske priser, har i de sidste tre år givet privatundervisning. <http://eddiesundra.com>

Isaac Roles, fagot, 24 år. Amerikaner. Begyndte at spille som 12-årig. Isaac Roles studerede på Stetson University (Bachelor i 2013) og på University of Michigan (Master i 2015). Roles har modtaget flere amerikanske priser, blandt andre The Hugh and Nan Cooper Scholarship og The William E. Duckwitz Talent Scholarship.

Kirstine Schneider, violin, 22 år. Dansk. Begyndte at spille som fem-årig. Studerer nu hos professor Serguei Azizian på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København, sidste år hos violinisten Sylvia Rosenberg i New York. Kirstine Schneider, der er primaria i Affetto Kvartetten, har modtaget Jakob Gade Fondens Talentpris, Van Hauens Talentpris, Odd Fellows Musikpris og førsteprisen i Det Kgl. Danske Musikkonservatoriums legatkonkurrence.

Mateusz Pawel Kamiński, cello, 27 år. Polak. Begyndte at spille cello som syv-årig. Studerer på Zürcher Hochschule der Künste, tidligere på Musik-Akademie der Stadt Basel, Chopin-Universitetet i Warszawa og Maastricht Conservatorium. Kamiński, der har undervist på masterclasses i Polen og Kosovo, er medlem af Ensemble Cosmofonia, Basel.

Mattias Hanskov Palm, kontrabas, 22 år. Svensk/dansk. Begyndte at spille som ni-årig. Studerer på McDuffie Center for Strings, tidligere på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium. Har modtaget Jacob Gades store legat, Van Hauens Legat samt andre nordiske priser. Matthias Hanskov Palm har bl. a. spillet i Copenhagen Piano Quartet, Helsingborg Symfoniorkester og Salzburger Solisten. Han har desuden medvirket i svensk TV i en dokumentar om unge elitestrygere i Sverige.

Nicholas Castellano, horn, 23 år. Amerikaner. Begyndte at spille som 12-årig. Studerer på University of Michigan, tidligere på University of Southern California. Nicholas Castellano var finalist i The International Horn Society Premiere Competition. Han har spillet i The Charlotte Symphony Orchestra og The Debut Orchestra and American Youth Symphony, Los Angeles.

Rena Kimura, violin, 29 år. Japansk/amerikansk. Begyndte at spille som fem-årig. Studerer på Hochschule für Musik, Trossingen, Tyskland, tidligere Indiana University in Bloomington, Jacobs School of Music. Rena Kimura har vundet priser i internationale konkurrencer i Bulgarien og Tjekkiet samt været første prisvinder i Indiana University Glazunov Concerto Competition. Har været undervisningsassistent for professor Kevork Mardirossian, Indiana University, og spillet i Richmond Symphony Orchestra. Er i 2015-16 ansat i Stuttgarter-Philharmonien.

Seulki Lee, cello, 25 år. Koreaner. Begyndte at spille cello som seks-årig. Studerer på Rice University, tidligere på Manhattan School of Music. Har vundet forskellige priser. Seulki Lee har spillet i Manhattan School of Music Symphony, Philharmonic and Opera Orchester.

Yi-Te Yang, bratsch, 27 år. Taiwanese. Begyndte at spille som ni-årig. Studerer på Universität der Künste, Berlin, tidligere på Norges Musikhogskole, Oslo, og National Taiwan Normal University. Yi-Te Yang har vundet priser både i Taiwan og Tyskland. Hun har siden 2014 regelmæssigt spillet som afloser i Berliner Philharmonien og Münchner Philharmonien. Som solist har hun optrådt med symfoniorkestret i Baden-Baden.

THISTED MUSIKTEATER, 7700 THISTED

FREDAG DEN 14. AUGUST KL. 19.30

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Kvintet i Es-dur op. 16

for obo, klarinet, horn, fagot og klaver (1796)

Grave – Allegro ma non troppo

Andante cantabile

Rondo: Allegro ma non troppo

obo: Andreas Oeste
klarinet: Edward Sundra
horn: Nicholas Castellano
fagot: Isaac Roles
klaver: Daniel Blumenthal

Jørgen Jersild (1913-2004)

Blæserkvintet *At spille i skoven* (1947)

Giocoso

Andantino pastorale

Vivo

fløjte: Ashley Stanley
obo: Andreas Oeste
klarinet: Edward Sundra
horn: Nicholas Castellano
fagot: Isaac Roles

John Frandsen (f. 1956)

Blæserkvintet *De/cadences* (1987)

fløjte: Ashley Stanley
obo: Andreas Oeste
klarinet: Edward Sundra
horn: Nicholas Castellano
fagot: Isaac Roles

Francis Poulenc (1899-1963)

Sekstet

for blæserkvintet og klaver (1932)

Allegro vivace

Divertissement: Andantino

Final

fløjte: Ashley Stanley
obo: Andreas Oeste
klarinet: Edward Sundra
horn: Nicholas Castellano
fagot: Isaac Roles
klaver: Charles Richard-Hamelin

--- Pause ---

Ludwig van Beethoven (1770-1827) flyttede fra Bonn til Wien som 22-årig. Der søgte han fra første færd at udvide og personliggøre tidens wienerklassiske tonesprog. I værkerne op til århundredskiftet – fra den såkaldt "første periode" – komponerede han dog i forlængelse af traditionen fra Haydn og Mozart.

Med sin 3. symfoni, *Eroica*, som han begyndte på i 1802, satte Beethoven skel i forhold til den wienerklassiske tradition. Dermed indledte han sin "anden periode", der med symfonierne nr. 3 til 8, violinkoncerten og strygekvartetterne opp. 59, 74 og 95 foruden en række vægtige klaversonater åbnede vejen for romantikken i musikhistorien. Beethoven er dog stadig at betragte som en vældig overgangsfigur, idet hans stærke vilje til at forme sit stof adskilte ham fra de romantiske komponisters hang til stemningspræget opløsning af strengere formprincipper.

Beethovens "tredje periode" omfatter tiden fra ca. 1815 til hans død i 1827. Her træder det dybt personlige, eksperimenterende og traditionsgennembrydende for alvor frem i værker som de sidste fem såkaldt "gale" strygekvartetter af i alt 16, de sidste fem af i alt 32 klaversonater, *Missa solennis* og den 9. symfoni.

Allerede i 1787 havde Beethoven været i Wien for at få undervisning af Mozart. Men efter 14 dage blev han kaldt hjem på grund af moderens alvorlige sygdom. I 1792 vendte han tilbage til Wien, nu for at studere satslære og instrumentation hos Haydn; men samarbejdet blev kort, idet Beethoven var utilfreds med Haydns undervisning (Haydn sjuskede; han gad ikke altid rette og returnere opgaverne). Ikke desto mindre vandt Beethoven ved Haydns hjælp indpas i de adelige kredse; og her gjorde han sig fra første færd bemærket som en aldeles fremragende klaverspiller og improvisator – og som en komponist med et stort, selvstændigt potentiale.

I Bonn havde Beethoven komponeret omkring 50 værker for meget forskellige besætninger, fortrinsvis med klaver og med en vis forkærlighed for kombinationer med blæsere. Men først i Wien begyndte han at opus-nummerere med de tre trioer for klaver, violin og cello fra 1794 som opus 1. Klaverkvintetten i Es-dur op. 16, der står på årets program, er fra 1796. Værket er tilegnet grev Joseph zu Schwarzenberg.

I Beethovens tidlige værker er inspirationen fra Mozart tydelig. Således er klaverkvintetten i Es-dur op. 16 i flere henseender modelleret efter Mozarts kvintet for klaver og blæsere i Es-dur

K 452 fra 1784 (opført på Thy Kammermusikfestival 2011). De to kvintetter er skrevet for samme besætning: obo, klarinet, horn, fagot og klaver; de står i samme toneart (Es-dur), og de er i samme tre-satsede storform: en langsom indledning fører til en første sats i sonateform; den langsomme anden sats følges i begge værker af en rondo-finale.

Det er de indlysende fællestræk; men nok så interessant er det at notere sig forskellene. Da Mozart i 1784 som 28-årig komponerede sin klaverkvintet K 452, stod han på sit mesterskabs tinde. Hans musikfaglige viden og kunnen var fabelagtig; og hans dybe indsigt i blæseinstrumenternes natur og muligheder tillod ham at komponere, så de indgik i et fuldent, velklingende, ligeberettiget og fleksibelt sammenspil med klaveret (Mozart var selv tilfreds og skrev til sin far i et brev fra 10. april 1784, at hans nye klaverkvintet nok var det bedste, han havde komponeret. Se evt. mere derom i programbog 2011 side 36).

Det niveau søger Beethoven at leve op til; og det gør han – ud fra sine forudsætninger. Beethoven søger ikke de forfinede klanglige kombinationsmuligheder mellem klaver og blæsere. Hans kvintet har nærmest karakter af en lille koncert for klaver akkompagneret af blæsere.

Første sats indledes med en langsom, højtideligt klingende, rytmisk markeret enstemmig fanfare, en ouverture, *Grave*, hvor blæseinstrumenterne efterhånden kommer til orde i dialog med klaveret. Den hurtige videreføring, *Allegro ma non troppo* (i sonateform) begynder med klaveret, der præsenterer det 16 takter lange hovedtema i sin fulde udstrækning, før klarinetten overtager. Til forskel fra Mozart er det i Beethovens kvintet altid klaveret, der præsenterer temaerne i deres fulde længde; det gælder også sidetemaet i denne sats. Den intensive bearbejdning og udveksling af markante motiver er typisk for den unge Beethoven; men karakter og atmosfære bringer alligevel Mozart i erindring.

Den smukke anden sats (*Andante cantabile*) indledes med et tema, der tydeligt er inspireret af begyndelsen til Zerlinas arie *Batti, batti, bel Mazetto* fra Mozarts opera *Don Juan* (italiensk originaltitel: *Don Giovanni*). Dette indledende Mozartcitater bliver nu tema i en rondostruktur. Her er det en fornøjelse at lytte til klaveret, der bidrager med stadig mere udtryksfulde forsiringer af Mozarttemaet, når det tre gange vender tilbage.

Tredje sats, en *Rondo: Allegro ma non troppo*, baseres på et livsglad, folkeligt dansetema i 6/8-takt. Klaverstemmen er gennem hele satsen førende, hvor-

ved kvintettens karakter af koncert for klaver med akkompagnerende blæsere understreges.

Fra førsteopførelsen den 6. april 1797, hvor Beethoven selv spillede den virtuose klaverstemme, beretter et øjenvidne (Beethovens elev Ferdinand Riis): *I finalen er der af og til en generalpause, inden rondotemaet vender tilbage. Ved en af de pauser [t. 76] begyndte Beethoven at improvisere. Han tog rondotemaet op og morede sig selv og publikum en tid med sine improvisationer. Men de akkom-*

pagnerende blæsere var ikke fornøjede! De var virkelig fornærmede, ikke mindst Hr. Ramm, den berømte oboist fra München. Men det var ganske pudsigt at se, hvordan d'Herrer hvert øjeblik ventede at skulle fortsætte deres spil, og derfor hele tiden løftede instrumenterne til munden – for så stilfærdigt at fjerne dem igen. Og publikum morede sig. Til sidst blev Beethoven færdig og vendte tilbage til rondoformen.

I 1787 rejste den 17-årige Beethoven til Wien for at studere hos Mozart, som han begejstrede med sine improvisationer på klaver; men allerede efter 14 dage blev han kaldt hjem til moderens sygeleje. Hun døde få måneder senere.

På billedet spiller Beethoven, mens Mozart lytter stående ved klaveret. Mozart skal efter sigende have udtalt: *Hold øje med ham. En dag vil han give verden noget at tale om.*

Jørgen Jersild
Foto: Dacapo Records

Den danske komponist, teoretiker og musikpædagog **Jørgen Jersild** (1913-2004) studerede fra 1931 teori og komposition hos Poul Schierbeck og i 1936 instrumentation hos Albert Roussel i Paris. I 1940 blev han magister i musikvidenskab ved Københavns Universitet.

Jersild underviste i hørelære, instrumentation og komposition ved Det Kgl. Danske Musikkonservatorium 1943-75, fra 1953 som professor. Han var desuden professor ved det svenske elitekonservatorium Edsberg i Sverige. I den forbindelse skrev Jersild en række inter-

nationalt anerkendte lærebøger i hørelære og harmonisk analyse.

Allerede i 1930'erne engagerede Jørgen Jersild sig i det folkeoplysende arbejde. Sammen med kollegerne Finn Savery, Finn Høffding og Jørgen Bentzon arbejdede han på at formidle musikalske kundskaber og færdigheder til børn og voksne, både i folkeskolen og i særlige (folke)musikskoler. I årene 1949-53 var han formand for Dansk Musikpædagogisk forening.

Jersild fortsatte den fransk-inspirerede linje som havde præget Poul Schierbeck og Knudåge Riisager. Hans produktion er ikke særlig stor, men udsøgt og alsidig. Hans musik, der er præget af klarhed og elegance med rod i neoklassik, omfatter bl.a. klaverstykkerne *3 pièces en concert* (1945), blæserkvintetten *At spille i skoven* (1947), korværker som *3 latinske madrigaler* (1987), scenemusik og musik for harpe.

Adskillige af Jersilds værker har haft appel til en bredere kreds. Blæserkvintetten *At spille i Skoven*, 1947, har vundet stor yndest, og ved uropførelsen af hans vittige musikalske udformning af Lewis Carrolls *Alice in Wonderland* 1951 (med Dirch Passer som den forlorne skildpadde), spæede pressen ham sågar et engagement hos Walt Disney. Ende-

lig skal det nævnes, at Jersild til en tekst af Poul Henningsen i 1965 leverede det danske bidrag til eurovisionens Melodi Grand Prix: *For din skyld* sunget af Birgit Brüel (hør evt. sangen på YouTube).

Blæserkvintetten, serenaden *At spille i skoven*, er fra 1947. Titlen rummer en hentydning til J.A.P. Schulz's serenade *At synge i skoven*, og værket rummer da også al den livsglæde, spiritualitet og underfundighed, man kan ønske sig (titlen på første sats, *Giocoso*, betyder *Muntert*). De virtuost udformede stemmer og den brillante klangkunst, de formidler, har sikret *At spille i skoven* en særstilling blandt danske blæserkvintetter.

Den danske komponist, organist og dirigent **John Frandsen** (f. 1956) har en usædvanlig bredde og dybde i sine forudsætninger. Efter musiksproglig studentereksamen fra Aalborghus Statsgymnasium i 1974 bestod han i 1982 hovedfagseksamen i musikvidenskab fra Aarhus Universitet og året efter kirke-musikalsk diplomseksamen fra Det Jyske Musikkonservatorium. Hos Karl Aage Rasmussen og Hans Abrahamsen studerede han komposition sammesteds med diplomseksamen i 1985; i 1991-94 supplerede han sine uddannelser med

studier i direktion ved Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København.

John Frandsen har været en skattet lærer på Aarhus Universitet og på konservatorierne i Aarhus og Odense. Som organist var han ansat ved Helligåndskirken Aarhus 1984-1993; i samme tidsrum dirigerede han *Cantilenakoret* og i 1993-1996 *Aarhus Amts Ungdomssymfoniorkester*. Siden 1996 har han været organist ved Stavnsholt Kirke i Farum, hvor han også leder sit kammerkor *Convivium*. Frandsen har beklædt en lang række tillidsposter i dansk og nordisk musikliv; således var han formand for Dansk Komponistforening 1999-2008 og præsident for Nordisk Komponistråd 2002-05.

Som mangeårig kordirigent har John Frandsen et tæt forhold til vokalmusik, som da også er fyldigt repræsenteret i hans værkliste. En del værker er kirkelige, heriblandt *Messe til det nye Årtusinde* (1999) for soli, kor, orgel og orkester, som uropførtes i Århus Domkirke nytårsnat 1999/2000. I november 2010 afsluttede Frandsen arbejdet på et *Requiem* bestilt og uropført 5. april 2013 af DR SymfoniOrkestret. Værket er tilegnet ofrene for tragedien på den norske ø Utøya i 2011.

Som operakomponist har John Frandsen gjort sig markant gældende. Blandt hovedværkerne er operaen *Amalie* (1984-95), trilogien over Svend Aage Madsens *Tugt og utugt i mellemtiden* (1998-2004) samt den store symfoniske helaftensopera *I-K-O-N* (2003). Endelig lagde John Frandsen i september 2014 sidste hånd på operaen *Et Dukkehjem* (efter Henrik Ibsen), der havde premiere på Den Fynske Opera den 11. november 2014.

Også i instrumentalmusikken spiller det sangbare en fremtrædende rolle, selv om den melodiske gestik i de senere værker er mere brudt og fragmentarisk, f.eks. i symfonien *Dæmonernes Dans* (1988), strygekvartet nr. 2 *Danse macabre* (1991, opført 2014 på Thy Kammermusikfestival) og cellokoncerten *Salme til Isdronningen* (1999).

Om blæserkvintetten *De/cadences* fra 1987 fortæller komponisten: *De/cadences er titlen på min 2. blæserkvintet, som er skrevet på bestilling af Ny Musik i Birkerød. Stykket er mit første forsøg i genren instrumentalteater. Grundlaget for værket er nogle solokadencer for hvert af de fem instrumenter. På skift træder de enkelte musikere ud af ensemblet for at præsentere sig selv og deres egen musik – ofte en musik, der står i kontrast til den musik de får lov til at optræde med i gruppen.*

I kraft af disse solooptrædere får musikerne mulighed for at realisere sig selv, men som stykket skrider frem, sker denne individuelle udvikling mere og mere på bekostning af lysten og evnen til at indgå i den kollektive sammenhæng. Mod slutningen af stykket er de fem musikere faktisk helt isolerede – uden nogen kontakt med hinanden. Med andre ord: en forceret afbildning af forholdet (konflikten?) mellem solist og ensemble, mellem behovet for selvudfoldelse og fællesskabets krav, – ja, måske endda mellem individ og samfund!

John Frandsen (f. 1956)
Foto: Marianne Grøndahl

Den franske komponist **Francis Poulenc** (1899-1963) var yngste medlem af den gruppe, der under inspiration fra Erik Satie og med Jean Cocteau som central skikkelse blev kendt i Frankrig som *Les Six* (de andre var Louis Durey, Arthur Honegger, Darius Milhaud, Germaine Tailleferre og Georges Auric. På dansk kendes gruppen som *De Seks*). Skønt de bevarede deres individuelle særpræg, reagerede de i fællesskab mod det tågede og passivt henflydende i impressionismens tonesprog, som først og fremmest var knyttet til Claude Debussy (1862-1918) og hans værker. Efter Første Verdenskrig ville gruppens medlemmer forbinde deres musik med hverdagen og med tidens

populærmusik; den skulle være knap, koncis og klar. Omkring 1920 sagde de: *Vi har fået nok af skyer, bølger, vandnymfer, natlige dufte og sunkne katedraler. Hvad vi har brug for nu er en jordnær musik, en hverdagsmusik, musik man kan bo i som i et hus.*

Gruppens navn har det russiske modstykke *De fem* som forbillede (se evt. mere om de russiske fem i programbog 2009 siderne 26 og 27).

Poulenc har komponeret operaer, balletter, orkesterværker, kammermusik, klavermusik og sange. I direkte opposition til romantik og impressionisme udviklede han en frisk og ukompliceret skrivemåde, usentimental og ofte præget af humor og ironi. Ikke mindst på grund af Poulencs talrige fine sange og sangkredse med klaver er hans navn blevet verdenskendt.

Poulencs sekstet for blæserkvintet og klaver er et af hans mest populære værker. Poulenc skrev sin sekstet i 1932 og reviderede den i 1939. Værket er elegant på den franske manér, og klaverstemmen er frygtindgydende (Poulenc, selv en fremragende pianist, spillede klaverstemmen ved førsteopførelsen i Paris april 1940).

Første sats, *Allegro vivace*, begynder med en voldsom udladning – Mozart

i et parisisk trafikuheld, som en kommentator har hørt det. Satsen er tydeligt inspireret af Stravinsky og hans ironiske, neoklassiske stil. Den hektiske og opsplittede indledning leder til fagottens solo og til et meget smukt forløb, hvor klaveret gør sig gældende. Mod slutningen vender indledningens tumult tilbage for en kort bemærkning.

Anden sats, *Divertissement: Andantino*, indledes med en lyrisk melodi i oboen, der videreføres af de øvrige blæsere efter tur. Formen er tredelt, idet en mere livlig midterdel skaber kontrast til yderdelene.

Tredje sats, *Final*, er en rondo, hvor rytmiske og lyriske afsnit afløser hinanden for at føre til en kontrasterende og intens afslutning. Her spiller fagot og obo en meget smuk og udtryksfuld duet, der til klaverets akkompagnement fører satsen til ende.

FOLKECENTER FOR VEDV. ENERGI, 7760 HURUP FREDAG DEN 14. AUGUST KL. 19.30

Emil Hartmann (1836-98)

Strygekvartet i c-mol op. 37 (1885 ?)

Moderato

Andante

Allegretto

Rondo-Finale: Moderato – Allegro ma non tanto.

violin 1: Elisabeth Zeuthen Schneider
violin 2: Ania Filochowska
bratsch: Dashiel Nesbitt
cello: Camille Renault

Isang Yun (1917-95)

Together

for violin og kontrabas (1989)

I. -

II. -

violin: Ania Filochowska
kontrabas: Mattias Hanskov Palm

--- Pause ---

Antonín Dvořák (1841-1904)

Strygekvintet i G-dur op. 77 (1875)

Allegro con fuoco

Scherzo: Allegro vivace

Poco andante

Finale: Allegro assai

violin 1: Ania Filochowska
violin 2: Elisabeth Zeuthen Schneider
bratsch: Dashiel Nesbitt
cello: Camille Renault
kontrabas: Mattias Hanskov Palm

Folkecenter for Vedvarende Energi 2014
Cassandra Bequary, Cecilia Balling, Elisabeth Zeuthen Schneider,
Emily Dellit og Grace An

Emil Hartmann som 15-årig.
Constantin Hansens portræt fra 1851

Den danske komponist og organist **Emil Hartmann** (1836-98) blev undervist i teori og komposition af sin far, J.P.E. Hartmann (1805-95, en hovedskikkelse i 1800-tallets danske musikliv). Allerede i barnealderen gav Emil Hartmann prøver på sin musikalske begavelse, således i de senere udgivne *Smaasange for Ungdommen*. Hans egentlige debut som komponist fandt sted i Frue Kirke skærtorsdag 1858. Her opførte teaterkoret en passionsalme (Ingemann) for sopransolo, kor og orkester af den 22-årige Emil Hartmann. Efter denne lovende begyndelse, der også omfattede musik til Bournonvilles ballet *Fjeldstuen* (1859, sammen med August Winding), drog Hartmann

i 1860 til Leipzig for at fortsætte sine studier. Ved hjemkomsten blev han ansat som organist ved Johannes Kirke i København 1861-71 og derefter til sin død ved Christiansborg Slotskirke. Han efterfulgte Niels W. Gade som dirigent i Musikforeningen, hvor han virkede 1891-92.

Emil Hartmann var en meget produktiv komponist, hvis værkliste omfatter operaer og syngespil, syv symfonier, tre instrumentalkoncerter, balletmusik samt anden orkestermusik, kammermusik og vokalværker. Stilistisk komponerer han i forlængelse af Felix Mendelssohn og Niels W. Gade. Hans værker blev vel modtaget i Tyskland, hvor Hartmann på sine mange koncertrejser opbyggede et netværk af kolleger, dirigenter og andre toneangivende i tysk musikliv. I Danmark var han mindre vel tilpas; han følte, at han stod i skyggen af sin far og Niels W. Gade, som var hans svoger. Dertil kom, at han havde et skrøbeligt sind, der ofte skabte problemer i forholdet til familie, venner og kolleger. I sin sidste levetid var han nervesvækket.

Det er usikkert, hvornår strykekvartetten i c-mol op. 37 er komponeret; men af brevvekslingen mellem Emil Hartmann og tyske musikere fremgår det, at strykekvartetten blev spillet i Dres-

den 1885 og i Hamburg 1886. Herhjemme blev den opført to gange, nemlig i København (Kammermusikforeningen) i henholdsvis 1886 og 1898. Kvartetten er ikke udgivet; men Elisabeth Zeuthen Schneider har fået stemmerne i hænde gennem Emil Hartmanns oldebarn, Denis Waelbroeck, der bor i Bruxelles.

Strykekvartetten i c-mol op. 37 er et klangskønt senromantisk værk, der blev vel modtaget af publikum og kritikere.

Første sats, *Moderato*, begynder med en mørktfarvet og sammensat hovedtemagruppe, der efter en dramatisk kulmination munder ud i celloens korte overledning til sidetemaet. Det sangbare, lyrisk afspændte sidetema i dur præsenteres af førsteviolinen og videreføres af celloen. En dramatisk passage i unisone strygere indleder gennemføringsdelen, hvor elementer fra hoved- og sidetemagrupperne bearbejdes intensivt. Den unisone passage bliver en formal markør i satsen, idet den ikke blot klinger som indledning til den ændrede reprise, men også som afslutning på satsen.

Anden sats, *Andante*, er udtryksfuld og klangligt rigt nuanceret. Kvartetens instrumenter fordeler de smukke melodiske linjer imellem sig. Celloen spiller en særlig og fremtrædende rolle,

dels som et gennemgående fundament for de lysere stemmers udfoldelse, dels som førende stemme af stor skønhed.

Tredje sats, *Allegretto*, rummer gedigent kontrapunktisk satsarbejde og elegante detaljer i instrumentationen.

Rondo-Finale: Moderato - Allegro ma non tanto er en robust fjerde sats, hvis rondotema har fine, folkloristiske træk. For hver genkomst bliver temaet stadig mere udsmykket – melodisk, harmonisk og instrumentatorisk. Mellemspillene præges af lange, sangbare linjer.

Den sydkoreanske komponist **Isang Yun** (1917-95) begyndte at komponere som 12-årig og studerede senere i Japan

på konservatorierne i Osaka (fra 1933) og Tokyo (fra 1938). Under Anden Verdenskrig var Isang Yun aktiv i den koreanske modstandsbevægelse mod den japanske besættelse. Det førte i 1943 til, at han blev arresteret af Japanerne. Efter krigen spillede Isang Yun en rolle i genopbygningen af Sydkoreas musik- og kulturliv. Efter Koreakrigens slutning i 1953 blev han lærer på Seoul National University. I 1955 modtog han The Seoul City Cultural Award, der tillod ham at studere i Europa: 1956-1957 i Paris, 1958 i Berlin. Derudover boltrede han sig som fisk i vand på Darmstadt-kurserne for ny musik, hvor han omgikkes toneangivende komponister som Karlheinz Stockhausen, György Ligeti og Pierre Boulez (se evt. mere om Darmstadt-skolen i programbog 2009 side 21). Mødet med Darmstadt-skolens modernisme satte sig varige spor hos den nu 41-årige komponist, der i 1964 modtog endnu et stipendium, denne gang fra The Ford Foundation. Stipendiet tillod Isang Yun at bosætte sig i Berlin med sin familie.

I 1963 besøgte Isang Yun Nordkorea, idet han ønskede at bidrage til forskning og genforening. Dette blev af det sydkoreanske regime under Chung Hee Park betragtet som landsforræderi, hvorfor han i Berlin 1967 blev bortført af sydkoreanske agenter, bragt til

Seoul, anklaget for spionage og dømt til livsvarigt fængsel. Hans kone blev idømt tre års fængsel. På grund af en protest underskrevet af 200 kunstnere, heriblandt Igor Stravinsky, Herbert von Karajan, Karlheinz Stockhausen og Per Nørgård, blev han og hans kone løsladt i 1969 og som politiske flygtninge sendt til Vestberlin, hvor de i 1971 fik tysk statsborgerskab. Isang Yun satte aldrig siden sine ben i Sydkorea. I Tyskland, hvor han underviste ved konservatorierne i Hannover og Berlin, var han velanskrevet. I Nordkorea, som han besøgte mange gange, blev han hædret af regeringen, idet et musikinstitut blev opkaldt efter ham. Han døde i Berlin den 3. november 1995.

Isang Yun gjorde, hvad han kunne for at opmuntre samtidsmusikken i Nord- og Sydkorea. Hans vision var at skabe en syntese af øst og vest; han ville skabe fornyelse ved at formidle den koreanske tradition med vesteuropæiske instrumenter og avantgardeteknikker. Han udviklede et kompositionssystem baseret på orientalsk heterofoni (en flerstemmighed, hvor stemmerne er varianter af den samme melodi) og på traditionelle koreanske teknikker som glissandi, pizzicati, vibrati og først og fremmest en rigdom af melodiske for-singerer.

Isang Yuns enorme produktion omfatter operaer, vokalmusik, symfonier og andre orkesterværker, koncerter, kammermusik og værker for soloinstrumenter.

Together for violin og kontrabas er fra 1989. I to dele udforsker Isang Yun de to instrumenter, deres spillemåder og deres muligheder for at indgå i dialog og sammenspil.

Første del begynder udadvendt og energisk med mange kontraster. I dialogen – ofte dramatisk og ophedet – kommer talrige spillemåder og teknikker til udfoldelse, ikke mindst de asiatiske inspirerede (baseret på mikrotoner, glissando og pizzicato).

Anden del er anderledes. Her spiller instrumenterne samtidigt, i tostemmige forløb af stor finesse. Det er de lange linjers musik, som spilles indadvendt og lyttende – kun afbrudt af et mere dramatisk og udadvendt midterafsnit.

Den 27-årige Antonín Dvořák
For Dvořák var den böhmiske og slovakiske folkemusik en strømmende kilde til livslang inspiration.

Den tjekkiske komponist og dirigent, **Antonín Dvořák** (1841-1904), indledte sit professionelle virke i 1866 som bratschist i det tjekkiske nationalteaters orkester.

I 1873 opgav han sin orkesterplads for at få tid til at komponere; han var dog i flere år derefter afhængig af indtægter fra undervisning. Det fik afgørende betydning for Dvořák, at han i 1874 med sin 3. symfoni i Es-dur vandt det østrigske statsstipendium, og at Johannes Brahms, medlem af juryen og en af

Dvořáks varmeste fortalere, derefter sørgede for, at hans værker blev udgivet.

Dvořák blev hurtigt internationalt anerkendt som komponist og dirigent – ikke mindst i England, hvor hans *Stabat mater* i 1884 fik en begejstret modtagelse. I de følgende år besøgte han England ni gange, og i 1891 blev han æresdoktor i Cambridge. Samme år blev han udnævnt til professor i komposition ved konservatoriet i Prag. I 1892 blev han "headhunted" til stillingen som direktør for New York-konservatoriet, en stilling, han beklædte indtil 1895. Fra 1901 til sin død var Dvořák direktør for konservatoriet i Prag.

Antonín Dvořák var – som Smetana før ham og Janáček efter – sin generations førende repræsentant for den tjekkiske nationalromantik, som det allerede i 1878 kom til udtryk i hans *Slaviske Danse* og *Slaviske Rapsodier* for orkester. Men Dvořáks musikalske spændvidde var stor, og hans fortrolighed med og kærlighed til komponister som Mozart, Beethoven og Schubert inspirerede ham i høj grad til også at dyrke de "absolut-musikalske" genrer: symfoni og kammermusik. Således placerer de ni symfonier ham som den største symfoniker i 1800-tallets slutning ved siden af Brahms og Bruckner.

Listen over kammermusikværker omfatter bl.a. 14 kvartetter, tre kvintetter og en sekstet – alle for strygere – og fire klavertrioer.

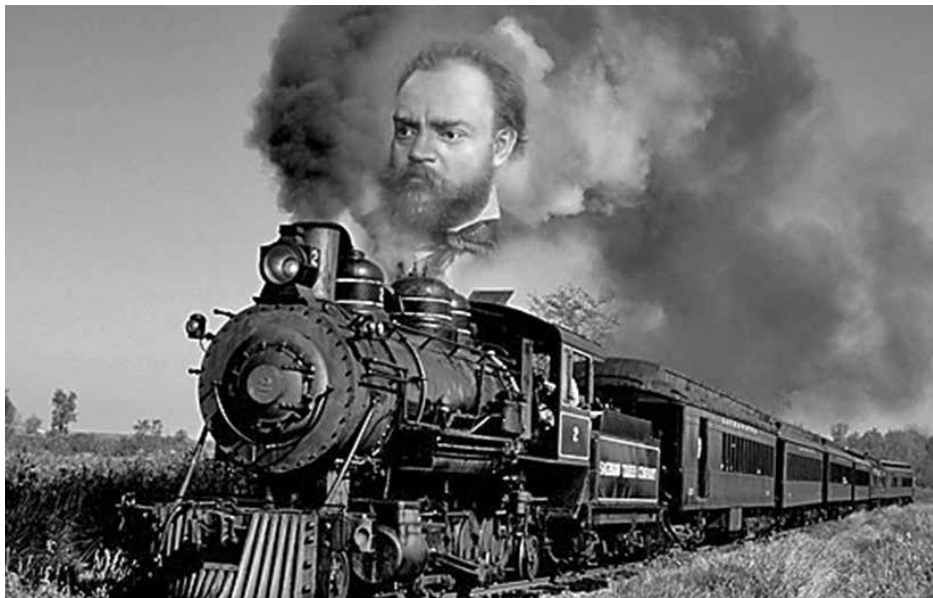
Dvořáks strygekvintet i G-dur op. 77 blev komponeret til en kammermusikkonkurrence udskrevet i 1875 af den tjekkiske kunstnersammenslutning. Den prisvindende kvintet blev af bedømmelseskomitéen fremhævet for *dens karakterfulde temaer, komponistens kontrapunktiske mesterskab, suveræne formbevidsthed og dybe kendskab til instrumenternes muligheder*. Til strygekvartetten føjer Dvořák en kontrabas. Med sin klanglige pondus bidrager kontrabassen til værkets basfundament samtidig med, at den giver celloen større frihed til at udfolde sig solistisk, specielt i det høje register.

Strygekvintetten op. 77 er et ungt, klangfuldt og velformet arbejde, hvis første sats (*Allegro con fuoco*) bygger på et livfuldt hovedtema i 1. violinen, der indtræder efter en kort indledning.

Anden sats er en mendelssohnsk farvet *Scherzo* i 6/8-takt med en ejendommelig glidende triodel i 2/4-takt.

Tredje sats er en melodisk enkel og smuk, folkeviseagtigt klingende *Poco andante* i 4/4-takt med et mere bevæget mellemafsnit i 3/4-takt, der præges af førsteviolinen intens syngende udfoldelse.

I fjerde og sidste sats (*Finale. Allegro assai*) præsenteres satsens slavisk inspirerede hovedtema af førsteviolin over bratschens tertsbævelser. I kontrast hertil står det korte, mere lyriske sidetema, hvis faldende melodiske linje er afledt af hovedtemaet.

Antonín Dvořák var et beskedent og ligefremt, dybt religiøst menneske – *en simpel tjekkisk musiker* kaldte han sig selv.

Han holdt af at fodre duer og beundre lokomotiver.

KIRSTEN KJÆR MUSEET, 7741 FRØSTRUP LØRDAG DEN 15. AUGUST KL. 15.00

Johannes Brahms (1833-97)

Trio i C-dur op. 87

for violin, cello og klaver (1883)

Allegro

Andante con moto

Scherzo: Presto

Finale: Allegro giocoso

violin: Derek Powell
cello: Camille Renault
klaver: Daniel Blumenthal

Om Brahms' biografi og vigtigste værker, se siderne 43 og 44

Anton Webern (1883-1945)

Strygetrio op. 20 (1927)

Sehr langsam

Sehr getragen und ausdrucksvoll

violin: Alicia Choi
bratsch: Dashiell Nesbitt
cello: Seulki Lee

--- Pause ---

Robert Schumann (1810-56)

Kvintet i Es-dur op. 44

for 2 violiner, bratsch, cello og klaver (1842)

Allegro brillante

In modo d'una Marcia. Un poco largamente

Scherzo: Molto vivace – Trio I – Trio II – L'istesso tempo

Allegro, ma non troppo

violin 1: Kirstine Schneider
violin 2: Alicia Choi
bratsch: Dashiell Nesbitt
cello: Seulki Lee
klaver: Charles Richard-Hamelin

Kirsten Kjær Museet 2014
Alexander Sprung, Daniel Blumenthal, Luke Turrell og
Morten Zeuthen

Johannes Brahms ved klaveret.

Johannes Brahms (1833-97) komponerede sin anden klavertrio i C-dur op. 87 i 1883. Trioen er stort anlagt, mangfoldig i sin temarigdom og harmonisk og rytmisk kompliceret. Det er strygerne, der i de fleste tilfælde præsenterer værkets temaer, medens klaveret går sine egne veje, ikke mindst i rytmisk henseende. Således lader Brahms ofte klaveret spille i todelt takt samtidig med, at strygerne spiller i tredelt. Denne rytmiske to mod tre-komplication er et kendetegn for Brahms' stil – et kendetegn, som den unge Carl Nielsen (1865-1931) fandt fascinerende, og som han tog til sig.

Den lidenskabelige første sats er en sonateformet *Allegro*. Allerede hovedtemaet, der spilles unisont af cello og vio-

lin i oktavafstand, er med sine stigende sekst- og oktavspring præget af myndig energi. Den dramatiske videreføring munder ud i strygernes neddæmpede overledning til det lyriske sidetema. Det spilles af klaveret – klangligt udsøgt med syngende strofer i højre hånd ledsaget af trioler i venstre.

Satsen når et højdepunkt ved indgangen til modulations- eller gennemføringsdelen: Her indtræder det markante hovedtema, men i forlængede nodeværdier (augmenteret). Temaet er udtryksmæssigt omkarakteriseret – klinger nu lyrisk-ekspressivt med skøn virkning. Det omkarakteriserede hovedtema vender tilbage mod slutningen (som koda) og bidrager her til en klangfuld, lyrisk betonet udgang på en formidabel sats, der stiller meget store krav til musikerne.

I anden sats, *Andante con moto*, spilles hovedtemaet igen unisont af violin og cello i parallelle oktaver ledsaget af synkoperede klaverakkorder. Temaet, der belyses gennem fem subtile og karakterfulde variationer, er ungarsk farvet – præget som det er af en gennemgående "omvendt punktering", det vil sige en kort betonet nodeværdi efterfulgt af en længere. Denne såkaldt *lombardiske rytme* er karakteristisk for megen ungarsk folkemusik, ligesom den er typisk for den ungarske sprogmelodi.

Hvileløst jager tredje sats, *Scherzo*, af sted i presto-tempo, 6/8-takt og i mol. Et pulserende sekstendedelsmotiv giver scherzo-delene deres letløbende, men delssøhnske prægede karakter. Midterdelen, Trioen i dur, har med sine sangbare linjer en roligere karakter.

Også i den robuste fjerde sats, *Finale: Allegro giocoso (Hurtigt og muntert)*, hører vi et bredt svunget, unisont strygertema til et ganske enkelt klaverakkompagnement i staccato-ottendedele. Midt i satsen udnyttes det lille ledsagemotiv i klaverstemmen på en opfindsom måde som selvstændigt tema. Det afspaltes til sin rytmiske kerne (fire ottendedele + halvnode) og bearbejdes intensivt i virkningsfuld kontrast til satsens øvrige sangbare temaer.

Den østrigske komponist og dirigent **Anton Webern** (1883-1945) er en af 1900-tallets mest markante komponister. Hans samlede produktion er begrænset. Den omfatter kun 31 opusnumre, hvoraf halvdelen er vokalmusik. I sin egen tid var han så godt som ukendt for et bredere publikum. Når Webern alligevel fik historisk betydning, skyldes det, at hans musik blev et forbillede for den generation af yngre komponister, der efter Anden Verdenskrig søgte nye veje i opgøret med den europæiske tra-

dition. De unge komponister, heriblandt Karlheinz Stockhausen, Pierre Boulez, György Ligeti og Luigi Nono, tog Weberns musik til sig og lagde den til grund for deres egne studier og eksperimenter, som førte til den såkaldte *Darmstadt-serialisme*. Siden da har Weberns værker været pensum på professionelle musikuddannelser over hele verden (se note om *Darmstadt og serialisme* i programbog 2009 side 21).

Anton Webern (1883-1945)

Anton Webern afsluttede i 1906 sine musikvidenskabelige studier i Wien med doktorarbejdet om Heinrich Isaacs *Choralis Constantinus*, 58 firstemmige motetter fra begyndelsen af 1500-tallet. Afhandlingen afspejler Weberns dybe og livslange interesse for renæssancens kontrapunkt, dvs. periodens flerstemmige kompositionsteknikker.

I årene 1904-08 studerede han samtidig med Alban Berg hos Arnold Schönberg. Webern afsluttede i 1908 sine studier med "svendestykket" *Passacaglia* op. 1, et tonalt, men yderst kromatisk værk for stort orkester. Senere fulgte han sin lærer ind i den atonale ekspressionisme, men gik derefter helt sin egen vej. Weberns stil udviklede sig efter 1908 i retning af stadigt større knaphed og koncentration. Hver tone, klangfarve, rytme, nuance eller pause var væsentlig, tydelig og blev ikke gentaget. Det siger sig selv, at når publikum var vænnet til timelange symfonier af Bruckner og Mahler, måtte Weberns ultrakorte stykker for stort orkester med udvidet slag-tøjsbesætning virke som det glade vand (det fjerde af *Fem stykker for orkester* op. 10 fra 1913 er seks takter langt og varer 32 sekunder!).

Fra 1924 komponerede Webern med udgangspunkt i den tolvtoneteknik, som Schönberg lancerede samme år med blæserkvintetten op. 26. Men overgangen til tolvtoneteknikken medførte ikke noget hørbart brud i Weberns personlige stil, og i årene mod Anden Verdenskrigs udbrud i 1939 komponerede han fortsat atonale og atematiske værker præget af den yderste koncentration (f.eks. *Variationer for klaver* op. 27 fra 1936 og strygekvartetten op. 28 fra 1938).

Strygetrioen op. 20 fra 1927 er central, for så vidt som Webern udtrykkeligt bestræbte sig på at komponere et værk af en vis udstrækning og bredde. Trioen blev opført første gang af medlemmer af Kolish-kvartetten i november 1927. Som helhed fik den en blandet modtagelse. Ved en opførelse i London i april 1938 rejste cellisten sig midt i første sats og forlod scenen med ordene *Den musik kan jeg simpelthen ikke spille*. Som det første af Weberns værker blev strygetrioen op. 20 i 1939 indspillet og udgivet på plade.

Den tyske komponist og dirigent **Robert Schumann** (1810-56) er indbegrebet af den romantiske komponist. Med sit lyriske talent skabte han det usædvanlige inden for specielt klavermusikken og den tyske lied. Et af Schumanns små klaverstykker hedder *Der Dichter spricht* (*Digteren taler*). Den titel kan stå som motto for store dele af Schumanns produktion, idet han i meget høj grad dyrkede musikkens poetiske dimensioner; ikke ved at komponere programmusik, men ved at lade sig inspirere af poesien og omsætte inspirationen i toner.

Robert Schumann var et uhyre impulsivt og sensitivt menneske. I perioder komponerede han uafbrudt under strømmende inspiration; i perioder led han af

lammende depressioner. En hjernesygdom, der var mærkbar allerede i 1833, udviklede sig og formørkede helt hans sidste år. I 1854 forsøgte han selvmord ved at kaste sig i Rhinen. Efter eget ønske blev han indlagt på et privathospital for sindslidende, hvor han blev til sin død i 1856.

Med tre strygekvartetter leverede Schumann i 1842 sit første store bidrag til kammermusiklitteraturen. Efter et kort rekreationsophold i Böhmen tog han fat på klaverkvintetten op. 44, som med hustruen Clara Wieck ved klaveret fik en begejstret modtagelse ved uropførelsen i Leipzig 1843. Kvintetten fik forbilledlig betydning for beslægtede værker af bl.a. Brahms, Dvořák, César Franck og Reger.

I første sats, *Allegro brillante*, spilles det energisk strømmende hovedtema af hele ensemblet, mens det er celloen fulgt af bratschen, der præsenterer det lyrisk klingende sidetema. Den centrale midterdel, modulations- eller gennemførigsdelen, hvor klaveret er den bærende kraft, bygger på hovedtemaets musikalske materiale.

Anden sats, *In modo d'una Marcia. Un poco largamente*, er en dyster march i mol. Den mørke atmosfære mildnes dog ved en anden temagruppe i dur. Efter en dramatisk og oprevet episode i klaveret (med forskriften *Agitato*) vender marchtemaet tilbage som afslutning på satsen.

Den meget hurtige tredje sats, *Scherzo: Molto vivace – Trio I – Trio II – L'istesso tempo*, indledes med stigende og faldende skalabevægelser i klaveret, der bliver scherzoens gennemgående ide. Dens voldsomme musikalske energiudfoldelse dæmpes to gange ved de kontrasterende triodele.

I fjerde sats præsenteres vi for et vægtigt og slavisk klingende marchtema i mol, der mod satsens slutning forenes kon-

trapunktisk med hovedtemaet i første sats, der nu spilles i forlængede noteværdier (augmentation). Derved føres fjerde sats og hele værket til en monumental slutning.

Clara Schumann spiller, mens ægtemanden Robert Schumann lytter. Anonymt, udateret maleri

KLITMØLLER KIRKE, 7700 THISTED SØNDAG DEN 16. AUGUST KL. 14.00

Per Nørgård (f. 1932)
Pastorale fra Babettes Gæstebud
for strygetrio (1986)

violin: Elisabeth Zeuthen Schneider
bratsch: Dashiell Nesbitt
cello: Camille Renault

Franz Schubert (1797-1828)
Strygetrio i B-dur D 471 (1816)

Allegro

violin: Elisabeth Zeuthen Schneider
bratsch: Dashiell Nesbitt
cello: Camille Renault

Poul Ruders (f. 1949)
Bel Canto
for soloviolin (2004)

Elisabeth Zeuthen Schneider

Emil Hartmann (1836-98)
Strykekvartet i c-mol op. 37 (1885 ?)

Moderato
Andante
Allegretto
Rondo-Finale: Moderato - Allegro ma non tanto.

violin 1: Elisabeth Zeuthen Schneider
violin 2: Ania Filochowska
bratsch: Dashiell Nesbitt
cello: Camille Renault

Programnote, se siderne 16 og 17

Klitmøller Kirke 2014
Craig Goodman, Sarah Bonomo, Cassandra Bequary, Hannah Ross
og Morten Zeuthen

Per Nørgård (f. 1932) er en af de betydeligste nulevende komponister i Skandinavien. Han er uhyre produktiv, og værklisterne omfatter bl.a. symfonier, operaer, et oratorium, koncerter, kammermusik, kormusik, elektronisk musik og værker for soloinstrumenter. I 1986 komponerede Nørgård musik til Gabriel Axels film *Babettes Gæstebud* over Karen Blixens novelle af samme navn fra 1950:

En uvejrsnat i 1871 ankommer Babette til den jyske vestkyst på flugt fra Paris. Under kommuneopstanden, hvor mere end 20.000 tilhængere af det revolutionære bystyre blev nedkæmpet, mistede hun alt, men det lykkes hende at undslippe. Hun søger tilflugt hos to fromme præstedøtre, som er underlagt den afdøde pastors strenge leveregler. Babettes eneste forbindelse til hjemlandet er en lotteriseddel, som en trofast veninde i Paris fornyer hvert år. Efter 14 år vinder Babette pludselig den store gevinst på 10.000 francs. I fiskerlejet bliver man bestyrtet ved tanken om, at hun måske forlader dem, men Babette beder de to søstre om lov til at tilberede en festmiddag for menigheden på den dag, hvor deres far kunne fejre sin 100-års fødselsdag. De nænner ikke at sige nej til hendes ønske, selv om de frygter Guds vrede over det usømmeligt overdådige måltid, Babette er i færd med at tilberede, og som indebærer, at hun bruger sine

10.000 francs på at importere de mest udsøgte råvarer fra ind- og udland.

Dagen oprinder for det festmåltid, der endelig afslører, hvem Babette egentlig er: en stor kunstner! Hun har været *Chef de cuisine* på den eksklusive Café Anglais i Paris. Efter 14 lange år, hvor hun har tilberedt klipfisk og øllebrød til de to gudfrygtige søstre, vil hun nu vise, hvad hun duer til! Slutningen er bevægende: Babette kan aldrig vende tilbage til Frankrig; men de to søstre trøster hende: I himlen vil der være enorme køkkener, hvor hun kan udøve sin kunst i al evighed. Ved at dele sin formue med sine danske venner har Babette ændret deres liv: Hun gav dem en sublim oplevelse og en magisk aften, de aldrig glemmer.

Per Nørgårds smukke, lavmælte og eftertænksomme *Pastorale* for strygetrio optræder to gange i filmen: som ledsagelse til dens højdepunkt, selve festmiddagen, og som afslutning.

Babette serverede:
Skildpaddesuppe; dertil Amontillado
Blinis Demidoff (russiske pandekager med kaviar og flødeskum); dertil Veuve Clicquot 1860
Cailles en sarcophage (indbagte vagtler); dertil rød Bourgogne
Druer, ferskner og figer marineret i hedvin og serveret med Crème sabayonne; dertil Sauterne

I filmen *Babettes Gæstebud* spiller Mårup Kirke ved Lønstrup en central rolle. Lederen af produktionen, Bo Christensen, valgte Mårup Kirke, fordi den lå øde og forladt, så den passede perfekt til miljøet i filmen. På grund af nedstyrtningsfaren er kirken i dag nedtaget til to meters højde.

Franz Schubert (1797-1828) skrev mere end 600 klaverledsagede sange og indledte dermed den romantiske lieds historie. Det er frem for alt Schuberts geniale evne til at skrive lyriske, sangbare melodier, som præger hans store produktion. Den omfatter foruden liederne otte symfonier, klaversonater, kammermusik, kirkemusik og flere sceniske værker.

Også inden for instrumentalmusikken, hvor wienerklassikerne – især Beethoven – var det oplagte forbillede, gør Schuberts melodiske sans sig gældende; men i stedet for Beethovens målrettede, formbevidste udtryksmåde sætter Schubert en lyrisk musikalsk fortælling om rejser i et musikalsk landskab, hvor der bestandig dukker nye overraskelser op – og hvor gentagelsen bliver en vigtig pointe i formen. Det er ikke mindst Schuberts glæde ved gentagelsen, der betinger værkernes ”himmelske længde”, en karakteristik, som Robert Schumann kærligt-ironisk brugte om finalen til den store C-dursymfoni fra 1828.

I årene 1816-17 var Franz Schubert hjælpelærer hos sin far – men samtidig ekstremt produktiv som komponist: klaverværker, kammermusik, Ouverturner, en opera, en messe, symfonier og sange (lieder) så dagens lys. Det var også vanskelige år for Schubert. I 1816

sendte han Goethe nogle af sine fineste sange til digterens tekster (bl.a. *Der Erlkönig*). Goethe returnerede materialet uden kommentarer. Først i 1818 flyttede Schubert – overtalt af sin bedste ven, digteren Franz von Schober – hjemmefra for resten af sit korte liv at hutle sig igennem ved gode venners hjælp.

I denne vanskelige periode komponerede Schubert foruden strygetrioen

i B-dur D 471, der står på årets program, tre sonater for violin og klaver. I strygetrioen, hvorfra kun første sats er overleveret i sin helhed, arbejder Schubert på sikker grund. Med sine enkle, elegante temaer, sin klare harmoniske struktur, sin overskuelige form og hele musikantiske anlæg er satsen wienerklassisk på en måde, der bringer Mozart i erindring. (Se evt. artiklen om *Schubert og hans tid* i programbog 2012, siderne 52-54)

Moritz von Schwind, *En Schubertiade hos Josef Ritter von Spaun* 1868

Schubert modtog stor inspiration og støtte fra den kreds af digtere, malere og begejstrede unge, som søgte hans selskab. De aftensammenkomster, der blev arrangeret hos de mere velstående af Schuberts venner, kaldtes for Schubertiader. Her fik Schubert opført mange af sine lieder, klaverværker og kammermusikværker for første gang. På Moritz von Schwinds tegning sidder Schubert ved klaveret. På stolen til venstre Schuberts nære ven og tidens førende fortolker af hans lieder, hofsanger Johann Michael Vogl. Til højre for Schubert sidder værten, Josef Ritter von Spaun.

Schubertiaderne var ikke altid så formfuldendte, som tegningen af Moritz von Schwind lader ane. Efter den musikalske underholdning spiste man og skålede. Aftenen kunne slutte med forskellige selskabslege, bl.a. Himmelspræt, hvor man smed hinanden op i luften. Selv var Schubert til andet end lieder, kultiveret passiar og selskabsleg. Han døde som 31-årig af en syfilis, som han pådrog sig på de turnéer, han og vennerne foretog gennem Wiens knejper og værtshuse.

Poul Ruders (f. 1949) er uddannet i klaver og orgel ved konservatorierne i Odense og København. Indtil 1991 virkede han som organist. Musikkritikere har fremhævet Ruders' virtuose orkesterteknik på trods af, at han som komponist hovedsagelig er selvlært. Poul Ruders har skrevet korværker, kammermusikværker og værker for soloinstrumenter, der har vakt opmærksomhed og bred anerkendelse i og uden for Danmark. Det er dog orkesterværkerne, der har skaffet Ruders størst berømmelse, og han regnes for en af de betydeligste symfonikere i efterkrigstidens Danmark.

Hans tidlige værker er inspireret af midlalders- og renæssancemusik; men i 1980'erne ændres hans stil i retning af det programmusikalske – gerne i grotesk og effektfuld tilspidsning som i orkesterværket *Således saae Johannes* 1984 og den første symfoni *Himmelhoch jauchzend – zum Tode betrübt* 1989. Ruders har komponeret operaerne *Tycho* 1986, *Tjenerindens Fortælling* 1998 og *Proces Kafka* 2003 (skrevet til indvielsestæsonen for Operaen på Holmen). I 2007 afsluttede han operaen *Dancer in the Dark* (over Lars von Triers film af samme navn), som blev uropført i København 2010.

Værket *Bel Canto* for soloviolin er komponeret som et prøvestykke til delta-

gerne i den internationale violinkonkurrence i Odense 2004. I stedet for at komponere et konventionelt virtuost stykke besluttede Ruders at komponere et værk præget af indadvendt eftertænksomhed. *Bel Canto* betyder "Smuk Sang", og værket er da også præget af smukke melodier. Spilleanvisningen er *Cantabile sempre (Altid sangbart)*, og værket bliver derfor en studie i udholdte melodiske linjer af forfinet klanglighed. Som en velkommen kontrast indskyder Ruders dissonerende dobbeltgreb, som følger en bidende og smertelig nuance til musikkens udtryk. Som helhed antager værket derfor karakter af en trøstesløs klagesang.

Poul Ruders (f. 1949)

KLITMØLLER KIRKE, 7700 THISTED SØNDAG DEN 16. AUGUST KL. 16.00

Isang Yun (1917-95)

Together

for violin og kontrabas (1989)

I. -

II. -

violin: Ania Filochowska

kontrabas: Mattias Hanskov Palm

Programnote, se siderne 17 og 18

Antonín Dvořák (1841-1904)

Strygekvintet i G-dur op. 77 (1875)

Allegro con fuoco

Scherzo: Allegro vivace

Poco andante

Finale: Allegro assai

violin 1: Ania Filochowska

violin 2: Elisabeth Zeuthen Schneider

bratsch: Dashiell Nesbitt

cello: Camille Renault

kontrabas: Mattias Hanskov Palm

Programnote, se siderne 18 og 19

Klitmøller Kirke 2014
Craig Goodman

MUSIKKENS HUS, 9000 AALBORG

SØNDAG DEN 16. AUGUST KL. 15.00

Ernest Chausson (1855-99)
Kvartet i A-dur op. 30 (1897)
for violin, bratsch, cello og klaver

Animé
Très calme
Simple et sans hâte
Animé

violin: Alicia Choi
bratsch: Yi-Te Yang
cello: Morten Zeuthen
klaver: Daniel Blumenthal

--- Pause ---

Asger Hamerik (1843-1923)
Concert Romance i D-dur op. 27
for cello og klaver (1878)

cello: Morten Zeuthen
klaver: Daniel Blumenthal

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-47)
Trio i d-mol op. 49
for violin, cello og klaver (1839)

Molto allegro ed agitato
Andante con moto tranquillo
Scherzo – Leggiero e vivace
Finale – Allegro assai appassionato

violin: Rena Kimura
cello: Morten Zeuthen
klaver: Daniel Blumenthal

Musikkens Hus, Aalborg
Foto: Rene Jeppesen

Komponisten **Ernest Chausson** (1855-99) blev født i Paris af velhavende forældre. Tidligt viste han stor musikalitet og interesse for kunst og kultur; men for at føje sine forældre studerede han jura for siden at blive ansat ved Appelretten i Paris. Som 25-årig, i 1879, havde han fået nok. Han tog sin afsked og blev optaget på Pariserkonservatoriet. Hans lærere var komponisterne Jules Massenet og César Franck. Det var Franck, som vakte hans lidenskabelige interesse for Richard Wagners musik. I 1881 afbrød Chausson sine studier i skuffelse over, at han ikke vandt den eftertragtede Prix de Rome. I 1882 og 1883 besøgte Chausson Bayreuth, hvor

han sammen med komponisten Vincent d'Indy overværede premieren på Richard Wagners sidste opera *Parsifal*. Fra 1886 til sin død i 1899 var Chausson sekretær for *Société Nationale de Musique*. Hans hjem blev et samlingspunkt for tidens førende kunstnere, heriblandt komponisterne Henri Duparc, Gabriel Fauré, Claude Debussy, Isaac Albéniz og digteren Mallarmé. Chausson døde som 44-årig efter en færdselsulykke.

Ernest Chausson var uhyre selvkritisk og arbejdede meget langsomt. Skønt hans ydre liv var præget af lys og velstand, sporer man en grundliggende tristesse i mange af hans værker, hvoraf de bedst kendte er *Poème* for violin og orkester og hans eneste symfoni i B-dur. Chausson skrev desuden kammermusik og en del sange. I en klasse for sig står her værket *La Chanson perpétuelle* for sopran, strygekvartet og klaver, der skildrer den forsmåede kvindes sorg inden selvmordet (op. 37, 1898. Hør værket på YouTube med Jessye Norman!). Operaen *Le Roi Arthur* (op. 23, 1886-95) var af den Wagner-begejstrede Chausson tænkt som et fransk modstykke til *Tristan og Isolde*. Stilhistorisk placerer Chausson sig i overgangen mellem César Franck (1822-90) og Claude Debussy (1862-1918).

På årets program står Chaussons klaverkvartet i A-dur op. 30. Det er et stort anlagt, udadvendt og musikantisk værk, som blev komponeret på usædvanlig kort tid, nemlig på fem uger mellem juli og september 1897 – i klar kontrast til den tunge langsommelighed, der ellers kendetegnede tilblivelsen af flere af Chaussons tidligere værker.

Første sats, *Animé (levende)*, begynder med et femtonigt tema, der med sin myndige indledningsfrase og lyriske videreføring afgiver stof til store dele af satsen – også til sidetemaet, der efter en tempomæssig neddæmpning præsenteres i klaveret. Hovedtemaets femtonige skalagrundlag følger en eksotisk kolorit til musikken, og sidetemaets harmonisering i parallelførte akkorder bringer Debussy og impressionismen i erindring. Satsen er brillant, kontrastrig og harmonisk mangefarvet.

Anden sats, *Très calme (Meget rolig)*, indledes med en smuk og vemodig melodi i bratschen, der senere – med fin virkning – videreføres unisont af violin og cello i oktavaafstand. Klaveret, der hidtil har ledsaget med rolige akkorder, spiller nu et soloafsnit, der i sin forfinede klanglighed bringer Robert Schumann i erindring. Med sit mere lidenskabelige præg danner midterdelen en stærk kontrast, inden indledningens

melodi afslutter satsen i en melankolsk atmosfære.

Den korte tredje sats er inspireret af folkemusik og skal spilles med et udtryk af balletagtig ynde, *Simple et sans hâte* (*Enkelt og uden hastværk*).

Fjerde sats, *Animé*, er en fremdriftspræget, dramatisk og virtuos sats. Den understreger værkets cykliske form ved at citere temaer fra de foregående satser – således afsluttes med en reference til det femtonige hovedtema fra første sats.

Asger Hamerik (1843-1923) er en af de betydeligste danske komponister i 1800-tallet, og han var – på linje med Niels W. Gade – internationalt berømt. Efter studier hos netop Niels W. Gade og J.P.E. Hartmann rejste han som 19-årig til Berlin, hvor han studerede hos Hans von Bülow. Det fik stor betydning for Hamerik, at han i Paris blev elev af og senere ven med den franske komponist Hector Berlioz. Som 28-årig, i 1871, modtog han det ærefulde tilbud om at blive direktør for konservatoriet og musikforeningen i Baltimore. Hamerik accepterede og rejste i august 1871 til Amerika for at lede det store Peabody-institut, hvor han virkede i 27 år. Institutet rådede over betydelige

økonomiske midler; således havde man eget orkester og kor. Derfor havde Hamerik rige muligheder for at udvikle sig som både dirigent og komponist. Fra den tid stammer hans *Nordiske Suiten*; desuden en række symfoniske værker: en poetisk, en tragisk, en lyrisk, en majestætisk og en "seriøs" symfoni og det betydelige *Requiem* (alle værker førsteopført i Baltimore).

Hameriks tonesprog, der som helhed er præget af en sjælden elegance, rummer stiltræk fra såvel den danske højromantik som fra Berlioz.

Asger Hamerik, der var bror til musikforskeren Angul Hamerik (1848-1931, Danmarks første professor i musikhistorie) og far til komponisten Ebbe Hamerik (1898-1931), vendte tilbage til Danmark i 1900; men han fik aldrig nogen stilling i dansk musikliv.

Hamerik komponerede sin *Koncertromance* i D-dur op. 27 under et kort ophold i København. Værket blev uropført den 3. juli 1879 i Dresden, hvor også værker af Hameriks to lærere, Niels W. Gade og Hector Berlioz, stod på programmet. Opførelsen blev en succes, som blev gentaget i Baltimore i april 1880 og senere samme år i København.

Romancen er et mesterværk, som gør indtryk ved sin smukke cellostemme,

sin udsøgte harmonisering og sin klanglige skønhed.

Asger Hamerik (1843-1923)

Den tyske komponist, dirigent og pianist **Felix Mendelssohn Bartholdy** (1809-47) er en klassisk orienteret romantiker. Han søgte ikke nye veje, men videreførte de klassiske genrer som symfoni, koncert, kammermusik og oratorium. Hans lyriske følsomhed kom her til udtryk i et perfekt afbalanceret tonesprog.

Fra 1835 var Mendelssohn dirigent ved Gewandhauskoncerterne i Leipzig, hvis orkester under hans ledelse udviklede sig til Europas førende; med orkestret uropførte han i 1843 danskeren Niels W. Gades første symfoni, som blev modtaget med stormende begejstring. I 1843 grundlagde Mendelssohn konservatoriet i Leipzig, som hurtigt opnåede internationalt ry. Blandt lærerne var Niels W. Gade, hvis erfaringer på konservatorieområdet kom ham til gode, da han senere, i 1867, var med til at oprette konservatoriet i København.

Felix Mendelssohn Bartholdy var et usædvanligt musikalsk talent. Opvokset i et velhavende borgerligt hjem i Berlin (faderen var bankier) fik Felix og hans fire år ældre søster, Fanny, de allerbedste betingelser for deres kunstneriske udvikling; ikke mindst blev de inspireret af de kulturpersonligheder, der jævnligt besøgte hjemmet.

Tegningen viser det musikalske vidunderbarn, Felix Mendelssohn Bartholdy, i færd med at dirigere, medens søsteren Fanny ser til.

De første koncerter, som forældrene Abraham og Lea Mendelssohn Bartholdy arrangerede, skulle først og fremmest give sønnen Felix mulighed for at udvikle sine musikalske færdigheder. Man inviterede mindre ensembler, som han kunne dirigere, eller som han spillede klaver med.

Som 16-årig forbløffede Mendelssohn det musikalske Europa med oktetten for strygere op. 20; og som 17-årig komponerede han et af romantikkens mest fuldendte værker, ouverturen til Shakespeares *En Skærsommernatsdrøm*.

Klavertrioen i d-mol op. 49 fra 1839 er et fremragende værk – et af Mendelssohns fineste bidrag til kammermusikkulturen. I 1840 anmeldte Schumann trioeren i *Neue Zeitschrift für Musik*. Han skrev: *Mendelssohn er 1800-tallets Mozart, dets lyseste musikerhoved, der klarest har gennemskuet tidens modsætninger – og forsonet dem.* (Se note side 33)

Første sats i sonateform er en vidunderligt strømmende *Molto allegro agitato* i $\frac{3}{4}$ -takt. Det er celloen, der sætter ind med det sangbare hovedtema i mol. Det udfolder sig melodisk over 39 takter ledsaget af energiske rytmer (synkoper) i klaveret. Sidetemaet i dur, der først spilles af cello, derefter af klaver og violin, er i sin syngende bredde inspireret af hovedtemaet. I gennemførings- eller modulationsdelen er det strygerne, der akkompagneret af klaverets virtuose triol-figurationer transponerer hoved- og sidetemaet gennem tonearterne. Der er altså ikke tale om nogen klassisk gennemføring eller tematisk bearbejdning i den forstand, vi kender det fra f.eks. Beethoven. En virkningsfuld koda afslutter denne helstøbte og brillante triosats.

Anden sats, *Andante con moto tranquillo*, indledes i klaveret med et tema, som har hele den mendelssohnske klaverstils finhed og charme, en *Lied ohne Worte* (*Sang uden ord*). *Lieder ohne Worte* er titlen på 48 ensatsede, lyriske klaverstykker, som Mendelssohn komponerede i årene 1829-45).

Så følger en bemærkelsesværdig tredje sats, *Scherzo: Leggiero e vivace*. En sprudlende, underfundig og fortryllende Scherzo i $\frac{6}{8}$ -takt, der ikke brydes af nogen kontrasterende triodel – et

fascinerende eksempel på Mendelssohns særlige evne til at skabe en eventyrlig alfestemning i musik.

Fjerde sats, *Finale: Allegro assai appassionato*, er en rondo, hvis tema indføres af klaveret, pianissimo og i et lidt roligere tempo. Temaet har en folkemusikalsk tone, som peger frem mod Brahms. Det overtages af violinen i motivisk strammere form. Gennem hele satsen belyser Mendelssohn sit rondotema, enten harmonisk eller gennem den klanglig rigt varierede klaversats.

Note. Schumann kommer ikke nærmere ind på, hvilke modsætninger i tiden, han havde i tankerne. Det er dog sandsynligt, at han henlyder til konflikten mellem på den ene side tidens virtuost-overfladiske "salonmusik", som han indædt bekæmpede, og på den anden side den seriøse kompositionsmusik, som var under pres fra populærmusikken.

MUSIKVÆRKET, 7900 NYKØBING

TIRSDAG DEN 18. AUGUST KL. 19.30

Johannes Brahms (1833-97)

Trio i C-dur op. 87
for violin, cello og klaver (1883)

Allegro
Andante con moto
Scherzo: Presto
Finale: Allegro giocoso

violin: Derek Powell
cello: Camille Renault
klaver: Daniel Blumenthal

Programnote, se side 21

Om Brahms' biografi og vigtigste værker, se siderne 43 og 44

Anton Webern (1883-1945)

Strygetrio op. 20 (1927)

Sehr langsam
Sehr getragen und ausdrucksvoll

violin: Alicia Choi
bratsch: Dashiell Nesbitt
cello: Seulki Lee

Programnote, se siderne 21 og 22

--- Pause ---

Robert Schumann (1810-56)

Kvintet i Es-dur op. 44
for 2 violiner, bratsch, cello og klaver (1842)

Allegro brillante
In modo d'una Marcia. Un poco largamente
Scherzo: Molto vivace – Trio I – Trio II – L'istesso tempo
Allegro, ma non troppo

violin 1: Kirstine Schneider
violin 2: Alicia Choi
bratsch: Dashiell Nesbitt
cello: Seulki Lee
klaver: Charles Richard-Hamelin

Programnote, se siderne 22 og 23

Musikværket 2014
Morten Zeuthen, Daniel Blumenthal og Sarah Bonomo

VIBORG MUSIKSAL, 8800 VIBORG

ONSDAG DEN 19. AUGUST KL. 19.30

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Kvintet i Es-dur op. 16

for obo, klarinet, horn, fagot og klaver (1796)

Grave – Allegro ma non troppo

Andante cantabile

Rondo: Allegro ma non troppo

obo: Andreas Oeste
 klarinet: Edward Sundra
 horn: Nicholas Castellano
 fagot: Isaac Roles
 klaver: Daniel Blumenthal

Programnote, se siderne 10 og 11

Jørgen Jersild (1913-2004)

Blæserkvintet *At spille i skoven* (1947)

Giocoso

Andantino pastorale

Vivo

fløjte: Ashley Stanley
 obo: Andreas Oeste
 klarinet: Edward Sundra
 horn: Nicholas Castellano
 fagot: Isaac Roles

Programnote, se side 12

--- Pause ---

John Frandsen (f. 1956)

Blæserkvintet *De/cadences* (1987)

fløjte: Ashley Stanley
 obo: Andreas Oeste
 klarinet: Edward Sundra
 horn: Nicholas Castellano
 fagot: Isaac Roles

Programnote, se siderne 12 og 13

Francis Poulenc (1899-1963)

Sekstet

for blæserkvintet og klaver (1932)

Allegro vivace

Divertissement: Andantino

Final

fløjte: Ashley Stanley
 obo: Andreas Oeste
 klarinet: Edward Sundra
 horn: Nicholas Castellano
 fagot: Isaac Roles
 klaver: Charles Richard-Hamelin

Programnote, se side 14

THISTED KIRKE, 7700 THISTED

ONSDAG DEN 19. AUGUST KL. 19.30

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-91)

Strygekvartet i D-dur K 575, *Das Veilchen* (1789)

Allegretto

Andante

Menuetto: Allegretto

Allegretto

violin 1: Kirstine Schneider
 violin 2: Derek Powell
 bratsch: Tony Nys
 cello: Mateusz Pawel Kaminski

John Frandsen (f. 1956)

Aiolos,

kvintet komponeret til Thy Kammermusikfestival 2015
 for fløjte, 2 violiner, bratsch og cello

fløjte: Craig Goodman
 violin 1: Derek Powell
 violin 2: Kirstine Schneider
 bratsch: Tony Nys
 cello: Mateusz Pawel Kaminski

*Om John Frandsens biografi og vigtigste værker,
 se siderne 12 og 13*

Franz Schubert (1797-1828)

Strygekvartet nr. 11 i E-dur D 353 (1816)

Allegro con fuoco

Andante

Menuetto: Allegro vivace

Rondo: Allegro vivace

violin 1: Rena Kimura
 violin 2: Kirstine Schneider
 bratsch: Yi-Te Yang
 cello: Seulki Lee

Dmitrij Sjostakovitj (1906-75)

2 stykker for strygeoktet op. 11 (1924/25)

Nr. 1: Prelude: Adagio

Nr. 2: Scherzo: Allegro molto

violin 1: Alicia Choi
 violin 2: Ania Filochowska
 violin 3: Rena Kimura
 violin 4: Kirstine Schneider
 bratsch 1: Tony Nys
 bratsch 2: Yi-Te Yang
 cello 1: Mateusz Pawel Kaminski
 cello 2: Seulki Lee

--- Pause ---

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-91) er inden for wienerklassikken den mest gådefulde komponist og vel nok den største begavelse. Han komponerede med utrolig lethed og optog i sit tonesprog de impulser, han modtog på sine mange rejser til Europas musikalske stilcentre. Mozarts produktion er omfattende. I sit korte liv – han blev kun 35 år gammel – komponerede han 41 nummererede symfonier, koncerter (heriblandt 28 klaverkoncerter), kammermusik (23 strygekvartetter, 6 strygekvintetter og kammermusik med klaver) samt operaer.

I årene 1769-81 var Mozart – afbrudt af mange rejser – ansat i Salzburg hos greve og ærkebiskop Hieronimus Colloredo, først som hofkoncertmester, senere også som hoforganist. Som den første komponist i den vestlige musikhistorie valgte Mozart at stå på egne ben. Han brød med fyrst-ærkebiskoppen (som han ikke kunne fordrage) ved den 10. maj 1781 at aflevere sin afskedsansøgning til biskoppens overkøkkenmester, grev Arco. Efter endnu et par samtaler fik Mozart sin afsked den 8. juni, hvor grev Arco sparkede ham ud ad døren. Fra da af ernærede Mozart sig som frit skabende kunstner i Wien. På trods af, at han efter datidens forhold havde betydelige indtægter (den gennemsnitlige årsindkomst fra koncerter, komposi-

tioner og undervisning svarede til en højtstående embedsmands, langt over det normale for musikere og komponister) efterlod han sig ved sin død den 5. december 1791 en betydelig gæld. Gennem de sidste 10 år som freelance i Wien var det Mozarts erklærede ambition at opnå en fast stilling ved det kejserlige hof. Den ambition blev aldrig indfriet.

Mozart komponerede 23 strygekvartetter, hvoraf de sidste 10 er af særlig interesse. I 1782 lærte Mozart Haydns seks kvartetter op. 33 at kende. De gjorde et mægtigt indtryk på ham, fordi Haydn i disse kvartetter var nået frem til en syntese af tidens "galante", diverterende stil og baroktidens kontrapunktiske skrivemåde – en syntese af "det galante" og "det lærde", som netop blev et af den wienerklassiske stils fornemste kendetegn. Mozart studerede Haydns nye strygekvartetter med dyb interesse. Hans begejstring var så stor, at han i 1785 tilegnede Haydn sine egne seks strygekvartetter nr. 14-19 (de såkaldte Haydn-kvartetter) – i taknemlighed, fordi han nu havde lært, hvordan man skriver en strygekvartet. Den nye skrivemåde voldte nemlig Mozart store problemer. I sin tilegnelse skrev han, at de er frugten af tre års hårdt og møjsommeligt arbejde (se billede og billedtekst).

Den 1. september 1785 tilegnede Mozart Haydn seks strygekvartetter med en dedikation på italiensk – måske musikhistoriens mest uforbeholdne, der udtrykker Mozarts hengivenhed for sin 24 år ældre kollega. Han skriver som afslutning:

Mätte det derfor behage dig at modtage dem venligt og være deres far, vejleder og ven. Fra dette øjeblik overgiver jeg dig mine rettigheder til dem; men jeg beder dig om at betragte de fejl, som mit partiske øje kan have skjult for mig, med overbærenhed, og uagtet disse fejl at bevare dit ædle venskab med den, der sætter det så højt. Imidlertid er jeg af hele mit hjerte din oprigtigste ven W.A. Mozart.

Strygekvartetten nr. 21 i D-dur K 575 er fra juni 1789. Kvartetten er den første af de tre såkaldte *Preussiske kvartetter*,

som blev de sidste, Mozart komponerede. Strygekvartetten var oprindeligt tiltænkt den preussiske konge Friedrich Wilhelm II, som Mozart besøgte i Potsdam – det var i foråret 1789. Monarken, der var en habil cellist, skulle efter sigende have afgivet en bestilling på seks strygekvartetter; men Mozart nåede kun at komponere tre – og dem tilegnede han ikke kongen; de blev i stedet solgt for en slik til forlaget Artaria, da Mozarts økonomiske situation havde udviklet sig katastrofalt.

Igen må man undre sig over Mozarts evne til at overskride sine egne daglige bekymringer og fortrædeligheder. Strygekvartetten nr. 21 i D-dur er et lyst og indtagende værk; melodierne synger, så det er en lyst. Satserne lyser af elegance og virtuos brillans, og cellostemmen er udformet med tanke på monarkens ambitioner.

I første sats, *Allegretto*, er det violinen, der præsenterer det yndefulde, trestemmigt behandlede hovedtema, som bratschen derefter overtager med celloen sat ind som basstemme. Ikke så snart er hovedtemagruppen ført til ende, før nye motiver og indfald blomstrer frem i herlig vækst. Det er celloen, der spiller det smukke og sangbare sidetema.

Det er anden sats, *Andante*, der har givet kvartetten tilnavnet *Das Veilchen* (Violen). Her bruger Mozart nemlig begyndelsen af sin sang af samme navn som hovedtema. Den blidt syngende *Andante* får sin særlige klanglige charme gennem de oktavførte violiner og bratschen, der ledsager en decim dybere.

Tredje sats, en frodig *Menuetto: Allegretto*, rummer i midterdelen en dramatisk stigning med en underfundig rytmisk overgang fra tredelt til todelt takt, der efterfølges af en stærkt gennembrudt sats (motivudveksling mellem stemmerne). I menuetten er celloen tilgodeset med fire takter lange solostrofer i det høje tenorleje – en værdig cadeau til den cellospillende monark!

Med sit fintsløbne detailarbejde og sin lette, legende polyfoni er fjerde sats, *Allegretto*, kronen på værket. Satsens hovedtema er lagt i celloen med bratschen som kontrapunkt (dvs. som selvstændigt ført ledsagestemme). Slægtskabet med hovedtemaet i første sats er tydeligt. Ved på den måde at slå bro fra temaet i første sats til finalens syngende *Allegretto*-tema understreger Mozart værkets helhedspræg.

Om bestillingsværket *Aiolos* fortæller John Frandsen (f. 1956):

Aiolos var de gamle grækernes gud for vinden. I Homers Odysseen bor han på en flydende ø; her giver han på et tidspunkt Odysseus en sæk med vinde til brug for hjemrejsen. Også Ludvig Holberg sætter ham i spil, da han lader Aiolos' vinde blæse Peder Paars ud af kurs. Men hvem ved, måske ville han føle sig allerbedst hjemme oppe i det nordvestlige hjørne af Jylland? Heroppe, hvor "blæsten går frisk over Limfjordens vande"...

Aiolos har lagt navn til et sælsomt musikinstrument: æolsharpen – eller vindharpen. En aflang resonanskasse, over hvilken der er udsæendt et antal strenge af forskellig tykkelse. De sættes i svingninger af vinden og giver med deres forskellige overtoner en statisk, akkordlignende klang. Instrumentet har gennem tiderne været tillagt alle mulige magiske kræfter eller forestillinger om en slags ur-musik: 'universets klang'.

En fløjtekvintet udgør i grunden en slags vindharpe. En kombination af strenge og luftstrømme. Lad os så blot håbe, at magien også vil indfinde sig!

Duet med vindharpe.
Malina Sarnowska, Thy Kammermusikfestival 1998

Franz Schubert (1797-1828) komponerede i alt 15 strygekvartetter. Nr. 11 i E-dur D 353, som står på årets program, er fra 1816. Det år blev skelsættende i Schuberts korte liv. Dels fik han afslag på en ansøgning om en stilling som kapelmester i Laibach (i dag Ljubljana), dels gik hans forhold til sangerinden Therese Grob over styr, og dels flyttede han hjemmefra og ind i huset hos venen Franz von Schober, hvor han boede i tre måneder – ustandseligt komponerende: i 1815 to symfonier, to messer og tre operaer. Dertil kom strygekvartet nr. 9 i g-mol, 40 sonater, nogle andre værker for klaver samt omkring 150 klaverledsagede sange (lieder).

I 1816 fokuserede han primært på orkester- og korværker, men fortsatte desuden med at komponere lieder. Blandt kompositionerne fra den tid er – foruden strygekvartet nr. 11 – Symfonierne nr. 4 (*Den tragiske*) og 5 og Messe nr. 4 i C-dur.

Strygekvartet nr. 11 i E-dur er vidnesbyrd om en fremragende 19-årig komponist. De strygekvartetter, Schubert skrev i årene op mod 1816, blev spillet på sangskolen (konviktet), hvor Schubert havde opholdt sig, indtil hans stemme gik i overgang. Desuden blev Schuberts kvartetter opført i hjemmet af faderen, som spillede cello, to brødre, som spillede violin, og med Schubert selv på bratsch.

Første sats, *Allegro con fuoco* (*Hurtigt, ildfuldt*) viser en påfaldende modenhed, selv om det tydeligt fornemmes, at Mozart er forbilledet (ikke mindst i det vidunderlige sidetema, der præsenteres med ynde og lethed for siden at blive emne for instrumenternes dialoger). Satsen er i sonateform med en eksposition, der gentages, en central gennemføringsdel, hvor temastoffet belyses fra nye sider, ikke mindst i harmonisk henseende, og en afsluttende reprise. Det lied-agtige hovedtema i den tredelte anden sats, *Andante*, transponeres i mellemdelen fra hovedtonearten A-dur

til C-dur, hvorefter temaet vender tilbage i hovedtonearten med et ændret akkompagnement.

Også tredje sats, *Menuetto* i E-dur, er klassisk tredelt i sin form: menuet – trio – menuet. Menuetten er en robust og rytmisk markeret dancesats. Her kontrasterer midterdelen såvel tonalt (ved at stå i C-dur) som satsteknisk ved primært at bestå af en enkel melodi med akkompagnement.

Den livsglade fjerde sats, *Rondo*, viser herlige eksempler på Schuberts kontrastpunktske evne. Satsen er harmonisk farverig og rytmisk fuld af vitalitet og finesse. Det er Rondotemaet, der har Schuberts bevågenhed: ved sine varierede genkomster skaber det fine rammer for de forskellige mellemspil.

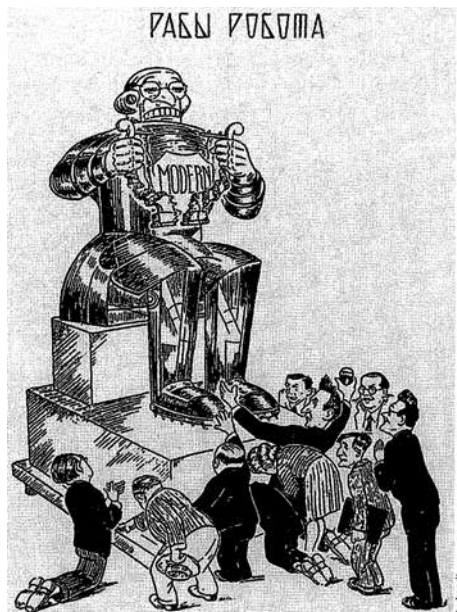
Den russiske komponist **Dmitrij Sjostakovitj** (1906-75) studerede i årene 1919-26 komposition og klaver ved konservatoriet i fødebyen Sct. Petersborg, hvor han senere blev lærer.

Under tyskernes belejring af byen blev han i 1941 evakueret til Moskva, hvor han fra 1943 var professor ved konservatoriet.

Sjostakovitjs første symfoni fra 1926 fik straks succes; ikke blot i Sovjetunionen, men også i Tyskland og USA. I den unge Sovjetstats relativt tolerante kulturelle klima lod han sig inspirere af den vest-

lige verdens musik (af blandt andre Gustav Mahler, Paul Hindemith og Alban Berg), og han udviklede en virtuos, ofte grotesk og satirisk stil som i balletten *Guldalderen* (1930) og operaen *Næsen* (1930).

I takt med, at Stalin først i 1930'erne befæstede sin magt over Kommunistpartiet, blev hans forfølgelse af ander-

Karikaturtegning, som blev bragt i det officielle sovjetiske musiktidsskrift *Sovjetskaya muzika* i 1948, mens forfølgelsen og ydmygelsen af komponister som Prokofjev og Sjostakovitj var på sit højeste. De afbildes som tilbedere af modernismens gud, der sønderriver musikens ældgamle symbol, lyren. Det er Sjostakovitj yderst til højre.

ledes tænkende – heriblandt eksperimenterende kunstnere – stadig mere ubarmhertig; det kulturelle klima var iskoldt, da Sjostakovitj i 1936 blev tvunget til at indstille sine modernistiske eksperimenter.

På lederplads i avisen Pravda – Kommunistpartiets og statens officielle talerør – blev han udsat for hård kritik. Hans opera *Katarina Ismajlova* (eller *Lady Macbeth fra Mtsensk*) blev i januar 1936 beskyldt for at være formalistisk, det vil sige skrevet for dens egen skyld – uden tanke på folket og dermed til skade for partiet. Det var i den forbindelse uden betydning, at operaen med succes var opført over 80 gange i Leningrad og mere end 100 gange i Moskva. I 1937 søgte Sjostakovitj at imødekomme partiets krav ved at komponere en neoklassisk symfoni (den 5.).

Sjostakovitj komponerede sin 5. symfoni som *en sovjetkunstners kreative svar på berettiget kritik*. Regimet forventede dur-moltonalitet, klare melodier og et overskueligt orkesterarbejde uden eksperimenter og støj. Den 5. symfoni levede op til forventningerne. Uropførelsen den 21. november 1937 blev en succes, og symfonien blev fremhævet som et eksempel på partitro, bekræftende sovjetrealisme.

Men Sjostakovitjs venner og lidelsesfæller hørte noget andet under den neoklassiske overflade: en musik, som på mangfoldige måder genspejlede komponistens angst og desperation over at befinde sig som gidsel i et umenneskeligt system.

Sjostakovitj blev atter rehabiliteret, og med eller mod sin vilje blev han brugt som officiel repræsentant for den sovjetiske musik, ikke mindst på grund af sin 7. symfoni, *Leningradsymfonien* (1942), der blev udlagt som et billede på den sejrige kamp mod de nazistiske invasionsstyrker. Men hans position i det officielle Sovjet var vanskelig – i 1948 blev han atter anklaget for "formalisme" og bortvist fra konservatoriet. I de følgende fem år skrev han kun lidt.

Stalins død i 1953 gjorde forholdene lettere for Sjostakovitj; han skrev mange nye værker, bl.a. symfonier, solokoncerter, strykekvartetter, sange, klavermusik og musik til film. Den 26. maj 1973 modtog Sjostakovitj Leónie Sonnings Musikpris efter opførelsen på Det Kgl. Teater af hans opera *Katarina Ismajlova*.

Sjostakovitj komponerede de to stykker for strygeoktet op. 11, da han som 19-årig studerede på konservatoriet i Skt. Petersborg: Præludiet i 1924 og Scherzoen i 1925.

Præludiet er en tredelt A-B-A-form. De langsomme og mørktfarvede A-dele indrammer en livlig og udadvendt B-del, der er baseret på instrumenternes udveksling af motiver i fine, imiterende forløb.

Scherzoen indeholder til gengæld eksempler på den bidende sarkasme, der senere blev et af kendetegnene for Sjostakovitjs musik. Man anså Scherzoen for at være så teknisk krævende, at den lå på grænsen af, hvad det var muligt at udføre. Det har formentlig været årsagen til, at premieren først fandt sted den 9. januar 1927.

På en måde er Scherzoen et eksempel på den avant-gardisme, der i kunstarterne fik en kort opblomstring i Sovjetunionen, før Stalin kom til magten i 1927. Værket blev kritiseret – man fandt, at det var for svært og for moderne, og at det unge geni derfor ikke levede op til forventningerne. Tiden var dog med Sjostakovitj; i 1938 blev de to stykker for strygeoktet op. 11 opført i Paris, hvor de blev modtaget med stormende begejstring.

Dimitri Sjostakovitj (1906-75) går brandvagt i Leningrad under den tyske belejring fra 9. september 1941 til 27. januar 1944. Med sin familie blev han evakueret til Moskva den 1. oktober 1941. Den 7. symfoni, der delvis var komponeret under belejringen, havde sin Leningrad-premiere den 9. august 1942 på et tidspunkt, hvor forholdene i byen var forfærdelige. Den 872 dage lange belejring forårsagede en sultkatastrofe, da vand-, energi- og fødevarerforsyningen blev afbrudt. Det førte til, at op imod 1.500.000 soldater og civile døde. Under evakuering af 1.400.000, fortrinsvis kvinder og børn, døde mange på grund af sult og luftangreb.

KULHUSET, 7770 VESTERVIG

TORS DAG DEN 20. AUGUST KL. 19.30

Johannes Brahms (1833-97)
Strygesekstet i G-dur op. 36 (1864)

Allegro non troppo
Scherzo: Allegro non troppo
Poco adagio
Poco allegro

violin 1: Rena Kimura
violin 2: Ania Filochowska
bratsch 1: Tony Nys
bratsch 2: Yi-Te Yang
cello 1: Mateusz Pawel Kaminski
cello 2: Camille Renault

Ole Buck (f. 1945)

Gurre Trio

for fløjte, bratsch og kontrabas (1982)

fløjte: Craig Goodman
bratsch: Dashiel Nesbitt
kontrabas: Mattias Hanskov Palm

--- Pause ---

Franz Joseph Haydn (1732-1809)
Trio i G-dur, Hob. IV nr. 3
for 2 fløjter og cello (1794)
arrangeret for fløjte, bratsch og cello

Spiritoso
Andante
Allegro

fløjte: Craig Goodman
bratsch: Tony Nys
cello: Morten Zeuthen

Bohuslav Martinů (1890-1959)

Nonet
for fløjte, obo, klarinet, horn, fagot,
violin, bratsch, cello og kontrabas (1959)

Poco allegro
Andante
Allegretto

fløjte: Ashley Stanley
obo: Andreas Oeste
klarinet: Edward Sundra
horn: Nicholas Castellano
fagot: Isaac Roles
violin: Derek Powell
bratsch: Yi-Te Yang
cello: Morten Zeuthen
kontrabas: Mattias Hanskov Palm

Kulhuset, Krik

Johannes Brahms (1833-97) voksede op i Hamburg. Her fik han fra sit syvende år regelmæssig undervisning i klaver, senere også i teori og komposition. I 1848 trådte Brahms offentligt frem som pianist. Det fik stor betydning, at han i 1853 mødte den ungarske violinist Eduard Reményi, der ikke blot turnerede med ham over hele Tyskland, men også vakte hans interesse for ungarsk folke-musik.

På koncertrejserne mødte Brahms mange fremtrædende musikere og komponister: I Göttingen således violinisten Joseph Joachim, med hvem han sluttede et venskab, der med afbrydelser varede livet igennem; i Weimar Franz Liszt, hvis musik han ikke brød sig om, og i Düsseldorf Robert og Clara Schumann. Robert Schumann var begejstret. I *Neue Zeitschrift für Musik* hilste han Brahms som den unge ørn, der med sit geni ville skabe fornyelse i tysk musikliv. På den måde blev Brahms kendt; hans værker blev udgivet, og han kunne på længere sigt hellige sig sin virksomhed som komponist.

I 1862 rejste Brahms første gang til Wien, hvor han fra 1868 tog blivende ophold. Opførelsen af hans største værk for kor og orkester, *Ein deutsches Requiem*, blev en succes, der placerede den 35-årige som en af tidens største

De to nære venner, Johann Strauss (den yngre) og Johannes Brahms, er her fotograferet i Wien 1894.

Den verdensberømte valsekonge, Johann Strauss (1825-99), var en stor beundrer af Johannes Brahms (1833-97). Den elegante herre til venstre er den 69-årige Johann Strauss; den adstadige herre til højre i diplomatfrakken er den otte år yngre Johannes Brahms. Strauss var den moderne, berejste verdensmand, medens Brahms var dybt forankret i den gammel-wienske kultur, "verden af i går", hvorom Stefan Zweig skriver:

... i hin tryghedens tidsalder [måtte] enhver, der ville frem i verden, forsøge sig med al tænkelig maskering for at synes ældre, end han var. Aviserne anbefalede midler til fremme af skæg-væksten, fire-femogtyveårige unge læger, som lige havde taget medicinsk embedseksamen, gik med mægtige skæg og tog – selv om øjnene ingenlunde trængte dertil – guldbriller på, bare for at de hos deres første patienter kunne gøre indtryk af en "erfaren læge". Man tillagde sig lange, sorte diplomatfrakker og en sat gang og om muligt et diskret embonpoint for at legemliggøre den efterstræbelsesværdige sathed [...]. (Stefan Zweig, *Verden af i går* s. 38. Jespersen og Pio, København 1955)

komponister. Opførelsen fandt sted den 10. april 1868 i Bremens domkirke. Blandt hans øvrige hovedværker er fire symfonier, to klaverkoncerter og en violinkoncert foruden kammer- og klavermusik og hen ved 200 lieder med klaverledsagelse.

Johannes Brahms efterlod sig 24 stort anlagte kammermusikværker, heraf 17 med klaver. I hans samlede produktion har kammermusikken derfor samme vægt som symfonierne, klavermusikken og liederne. Sin anden og sidste strygesekestet op. 36, der står på årets program, komponerede Brahms som 31-årig – i 1864. Den første, op. 18 fra 1860 med tilnavnet *Forårssekestetten*, blev spillet på Thy Kammermusikfestival 2006. Brahms' strygesekestetter er mesterværker inden for genren og står derfor centralt i den internationale kammermusiklitteratur; men de er også forskellige.

Hvor op. 18 er udadvendt, musikantisk og umiddelbart tilgængelig med sin rigdom på smukke og sangbare temaer, er op. 36 mørkere i sit udtryk og nok så personligt farvet.

Det høres allerede i begyndelsen af første sats, *Allegro non troppo*. Her danner 1. bratschens tyste drejebevægelse omkring tonerne g-fis baggrund

for 1. violinens hovedtema. Det består af to opadgående kvintintervaller: *g-d* og *es-b*, der derefter udfoldes i melodiske buer som brydninger af henholdsvis G-dur og Es-durs treklange. Deri ligger der en dyb kunstnerisk pointe. Selv om Brahms altså panorerer to dur-treklange, kaster Es-durklngen en skygge over den etablerede G-durtonalitet. En musikteoretisk forklaring på dette forhold vil føre for vidt; men netop den klanglige fordunkling i selve hovedtemaet får vidtrækkende betydning for satsens harmoniske udformning i dens vekslende mellem lys og skygge. Det meget udtryksfulde sidetema præsenteres af 1. cello.

Umiddelbart efter reprisen og inden den afsluttende koda i første sats lancerer Brahms et prægnant tema over tonerne *a-g-a-h-e*, som han bearbejder i mange henseender. Her vil man vide, at Brahms sender en musikalsk hilsen til Agathe (aga[t]he) von Siebold, professordatter fra Göttingen, som han var forlovet med i 1858, men som han efter kort tid forlod med den skriftlige forsikring: *Jeg elsker dig ... men jeg kan ikke bære lænker!* Noget festblus var han såvist ikke.

Anden sats, *Scherzo: Allegro non troppo*, indledes med et sindigt, folkedanseagtigt tema i lige takt ledsaget af pizzicato. Mere sprælsk er trioeren, en livlig

presto giocoso-sats (*hurtig og munter*) i tredelt takt. Nogle kommentatorer mener, at trioeren med sine robuste, forskudte betoner kan være inspireret af den frisiske sømandsdans Syvspring.

Tredje sats er en udtryksfuld *Poco adagio*. Det meget smukke tema i e-mol hæver sig i brede buer ledsaget af kromatiske triolfigurer. Temaet efterfølges af fem variationer, hvoraf de første to er vemodigt indadskuende. I den tredje og fjerde skærpes det rytmiske, ligesom udtrykket ændrer sig i retning af det barsk fortættede. Overraskende slutter Brahms med en smukt figureret variation og koda i E-dur.

Fjerde sats, *Poco allegro*, indledes med en uroligt svirrende episode i sekstendedele, som efter en skalanedgang udvikler sig til et smukt syngende tema i violinerne. Sidetemaet præsenteres i 1. cello og 1. violin. I den korte gennemføringsdel hører vi igen sekstendedelstemaet, nu som basis for et yderst raffineret fugato, der gentages i den afsluttende koda.

Det begyndte med en skandale. Da den danske komponist **Ole Buck** (f. 1945) i 1965 søgte ind på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium med komposition som hovedfag, blev han af censorerne Vagn Holmboe og Finn Høffding ka-

rakteriseret som *et ægte kompositorisk talent*. Ole Bucks debutværk, *Kalligrafi* for sopran og orkester, der var indleveret til bedømmelse, blev året efter opført på en Gallerikoncert i Tivolis Koncertsal. Ikke desto mindre blev Ole Buck afvist af teorifaggruppens professorer på grund af et dårligt standpunkt i bifaget koralharmonisering. (I dag forstår vi begivenheden som en refleks af de meget stærke spændinger mellem tradition og fornyelse, der prægede dansk musik- og kulturliv i 1960'erne.)

I protest mod den afgørelse opsagde læreren, komponisten Per Nørgård, sin stilling ved konservatoriet i København og flyttede til Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus med hele sin komponistklasse, der nu foruden Ole Buck bestod af "københavnerne" Jens Wilhelm Pedersen (Fuzzy), Ingolf Gabold, Erik Norby, Svend Nielsen og Timme Ør-

Ole Buck

vad foruden "aarhusianerne" Karl Aage Rasmussen, Gunnar Møller Petersen og Tom Prehn. I de følgende år underviste Per Nørgård komponistklassen sammen med Pelle Gudmundsen-Holmgreen og en lang række gæstelærere (internationalt toneangivende komponister, musikere og forskere, heriblandt Witold Lutoslawski, György Ligeti, Mauricio Kagel, Maxwell Davies, Elisabeth Klein og Bo Wallner).

Med forrygende talent, energi og lyst til at eksperimentere og udfordre satte Nørgård og hans komponistklasse ikke blot konservatoriet på den anden ende; de skabte også et enestående og frugtbart miljø for samtidsmusikken, som fik stor og inspirerende betydning for konservatoriet, der i de næste 20 år oplevede en "guldalder", og for dansk og nordisk musikliv. Det hører med til historien, at de i et og alt blev bakket op af konservatoriets afholdte rektor, komponisten Tage Nielsen. I København var der efter Per Nørgårds afgang ingen kompositions lærer og ingen kompositionsstuderende. Først 16 år senere, i 1981, blev Ib Nørholm ansat som professor i komposition ved Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København.

Ole Buck studerede på Det Jyske Musikkonservatorium i fem år. Som udgangspunkt arbejdede han med at ud-

vikle den centraleuropæiske Darmstadt-modernisme, hvis dogme om konstant fornyelse og om at acceptere kompleksiteten som et grundvilkår han og hans medstuderende forholdt sig skeptiske til (om Darmstadt-modernisme, se programbog 2009 side 21).

Inspireret af kollegerne Henning Christiansen og Pelle Gudmundsen-Holmgreen udviklede Ole Buck som reaktion sin egen "ny enkelhed", en enkelhed, som allerede kunne spores i debutværket *Kalligrafi* (1964) skrevet over japanske Haiku-digte, og som fik et forfinet udtryk i Bucks *Sommertrio* (1968). Her arbejder Buck med enkle systemer, gentagelser og et fåtal af tonegrupper, der sættes i musikken som var det strøgene i en japansk tegning. Bucks musik er renfærdig; men alligevel findes mange udsøgte og elegante træk. På overfladen kan musikken synes kølig, men nedenunder findes altid fortællende eller legende elementer.

Ole Buck har komponeret adskillige kammermusikalske værker og også værker for større instrumentale besætninger, f.eks. årstidsstykket *Landskaber*. Blandt hans større værker er balletten *Felix Luna* (1970-71), orkesterværket *Rivers and Mountains* (1993-94) og kammermusikværket *Flower Ornament Music* (2002).

Om *Gurre Trio* fra 1982 fortæller komponisten:

Stykket blev oprindeligt bestilt til en privat opførelse i København, og instrumentvalget var således bestemt på forhånd. Jeg ville nok aldrig selv være kommet på at komponere en trio for fløjte, bratsch og kontrabas, men efter grundigt at have arbejdet mig ind i trioens klangverden blev jeg meget begejstret for netop denne instrumentkombination, hvor især kontrabassens sonore klang synes at rumme uanede klangmuligheder.

Udgangspunktet var – som det ofte er tilfældet i musik – en række indfald, hændelser eller begivenheder, der søges kædet sammen i et forløb, hvor kontrast og udvikling og de forskellige indfald skulle danne et samlet klangbillede. Stilen kan i sit udgangspunkt betegnes som en art minimalisme eller konkretisme, en ny enkelhed, uden at det af den grund udelukker serialisme (stykkets begyndelse) eller andre traditionsfornyende kompositions måder. Tværtimod har jeg ladet døren stå åben for, at alt i første omgang kan passere, dog med hensynstagen til stykkets form, så det ikke kommer til at lyde som ren collage. Tonale afsnit kan således afløses af mere abstrakte skalaudsnit, toneklynger kan stå ved siden af enkle melodier. Og i det hele taget er de enkelte byggesten ikke underlagt nogen kontrol, men kan være genstand for fri improvisation.

Titlen mere end antyder en inspiration fra naturen, som hele tiden har været en ledetråd her, som i alt, hvad jeg har skrevet; men her vil jeg igen lade lytterens egen fornemmelse være afgørende og ikke forsøge at påtvinge en enkelt lyttemåde. Dog kan jeg nævne som en ledetråd, at skovduens kendte sang har været den vigtigste inspiration, ligesom fuglemotiver pipper op her og der. Og jeg har, hvor det har været muligt, forsøgt at lade disse motiver være bærende i værket, uden at jeg dog ensidigt er faldet tilbage på ren naturimitation.

Joseph Haydn er født i Rohrau, der ligger stik øst for Wien i grænseområdet til det nuværende Slovakiet og Ungarn. Området var dengang – som nu – præget af en etnisk blandingskultur. Det kom til at spille en rolle for Haydn, idet han ofte lod sig inspirere af sin hjemstavns ungarsk prægede folkemusik.

Haydns liv spænder tidsmæssigt fra den sene barok til den sene wienerklassik. Med henvisning til hans omfattende produktion af klaversonater, symfonier og strygekvartetter opfattes han med rette som skaberen af den wienerklassiske stil på instrumentalmusikkens område. Med sine store messer og oratorier førte han omkring 1800 også den klassiske vokalmusik til et højdepunkt.

Haydns udgangspunkter er for det første senbarokken, hvis kunstfærdige polyfoni Haydns samtid kaldte "den lærde stil", og for det andet dennes satstekniske modpol, der i samtiden blev kaldt "den galante stil". Den galante stil betød i alle henseender en forenkling i forhold til barokstilen – en forenkling, der først og fremmest kom til udtryk i dens dyrkelse af et homofont satsbillede (melodi med akkompagnement).

Haydn var i knap 30 år ansat hos fyrst Nicolaus med tilnavnet "den prægtige", fra 1766 som kapelmester. Fyrsten boede skiftevis på slottet Eisenstadt ca. 30 km syd for Wien, på pragtslottet Esterházy, der ligger i Ungarn få km syd for Neusiedler-søen ved den østrigske grænse, og i Wien. Fyrsten døde i 1790. Den nye fyrste opløste det fremragende orkester, Haydn havde haft til rådighed, og gav ham fri; men vel at mærke med en livslang pension og med ret til stadig at kalde sig kapelmester. Haydn bosatte sig i Wien, hvor han resten af sit liv ernærede sig som fri kunstner.

I Wien traf han violinisten og impresarioen J.P. Salomon, som indbød ham til London for at give koncerter. På trods af, at betingelserne var hårde (han forpligtede sig til i første omgang at komponere seks symfonier og dirigere 20 koncerter), og på trods af, at

han ikke kunne et ord engelsk, tog den 59-årige Haydn udfordringen op.

I London blev han modtaget med åbne arme. Han besøgte byen to gange (1791-92 og 1794-95), og de 12 symfonier, han komponerede og opførte i England, blev såvel kunstnerisk som økonomisk et højplateau i hans liv. Udover sine sidste 12 symfonier komponerede Haydn også kammermusik til sit engelske publikum, heriblandt de fire såkaldte *London-trioer* for 2 fløjter og cello, som han komponerede under sit andet ophold i 1794. Fløjten var blevet umådelig populær blandt engelske amatørmusikere, og Haydns trioer for to fløjter og cello blev modtaget med begejstring. De fire trioer er fine eksempler på tidens aristokratiske underholdningsmusik, der rummer udfordringer for såvel de udøvende som for publikum. Stilen er den galante; men inden for den galante stils rammer udfolder Haydn et forfinet satsarbejde præget af "lærde" detaljer. Det gælder også den 3. *London-trio*, der står på programmet.

Således følger efter hovedtemaet i første sats et fugato over temaets første frase (ved 0:24). Frasen spilles efter tur i stemmerne (som en kanon) i følgen bratsch, fløjte og cello. Videreføringen, der præges af mol og kromatik (melo-

diske linjer med mange halvtonetrin), danner en fin kontrast til den herskende galante stil. Lignende indslag af "lærd stil" dukker også op i gennemførendelen og i 2. og 3. sats. Som helhed er trioen et herligt eksempel på Haydns overlegne mesterskab i den lille form – fuld af ynde og finesse.

Den tjekkiske komponist **Bohuslav Martinů** (1890-1959) studerede på konservatoriet i Prag hos komponisten Josef Suk. Han havde dog svært ved at affinde sig med den gammeldags og autoritære undervisning, der i øvrigt prægede konservatoriet, så han pjækkede i vilden sky fra sine bifag. Efter fire år blev han bortvist på grund af dovenskab. En tid virkede han som violinist og skolelærer i Prag; men i 1923 rejste han til Paris, hvor han tog timer hos Albert Roussel. Nazisternes indmarch i Frankrig maj 1940 drev ham til USA i eksil, hvor dirigenten for Boston Symphony Orchestra, Serge Koussevitzky, støttede ham.

Da han endelig i 1953 vendte tilbage til Europa, ønskede det kommunistiske regime i Tjekkosllovakiet ikke at bruge ham. I stedet blev han stemplet som forræder og hans musik fordømt som formalistisk. Sine sidste år levede han i Italien og Schweiz.

Bohuslav Martinůs produktion er enorm; den omfatter 6 symfonier, 15 operaer, 14 balletter foruden koncerter, kammer- og vokalmusik. I Paris interesserede han sig for den centraleuropæiske modernisme (ekspressionisme og tolvtoneteknik), men i 1930'erne fandt han sin egen stil inspireret af fransk neoklassik, Stravinsky, Bartok og Prokofiev. Derudover var han livet igennem inspireret af den tjekkiske nationalromantik og folkløse.

Bohuslav Martinůs Nonet er fra 1959. Værket blev det sidste stykke kammermusik, han komponerede. Nonetten er tilegnet ensemblet The Czech Nonet, som uropførte værket på Salzburg Festivalen 1959. Det er interessant, at Nonetten på den ene side viser Martinůs kærlighed til sit lands folkemusik og på den anden side hans beundring for Joseph Haydns wienerklassiske stil.

Første sats, *Poco allegro*, præges af en djærv og præcis Haydn-tematik, der garneres med skarpe dissonanser og rytmiske og melodiske indslag fra den tjekkiske folkemusik.

Den meget smukke og vemodige anden sats, *Andante*, indledes med et udtryksfuldt cello tema, der videreføres af violin og fagot, inden det når sit højdepunkt i waldhornets magtfulde solo.

Mod slutningen spiller fløjten en smuk melodi, der akkompagneres af treklangsbyrnder i wienerklassisk stil.

I den musikantiske og livsglade tredje sats, *Allegretto*, vender dansemusikken tilbage i vekslende taktarter.

Bohuslav Martinů (1890-1959) fotograferet i New York 1945

ANSGARKIRKEN, 7950 ØSTER JØLBY

FREDAG DEN 21. AUGUST KL. 19.30

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-91)

Strygekvartet i D-dur K 575, *Das Veilchen* (1789)

Allegretto

Andante

Menuetto: Allegretto

Allegretto

violin 1: Kirstine Schneider
 violin 2: Derek Powell
 bratsch: Tony Nys
 cello: Mateusz Pawel Kaminski

Programnote, se siderne 37 og 38

John Frandsen (f. 1956)

Aiolos,

kvintet for fløjte og strygekvartet

komponeret til Thy Kammermusikfestival 2015

fløjte: Craig Goodman
 violin 1: Derek Powell
 violin 2: Kirstine Schneider
 bratsch: Tony Nys
 cello: Mateusz Pawel Kaminski

Programnote, se side 38

*Om John Frandsens biografi og vigtigste værker,
 se siderne 12 og 13*

--- Pause ---

Franz Schubert (1797-1828)

Strygekvartet nr. 11 i E-dur D 353 (1816)

Allegro con fuoco

Andante

Menuetto: Allegro vivace

Rondo: Allegro vivace

violin 1: Rena Kimura
 violin 2: Kirstine Schneider
 bratsch: Yi-Te Yang
 cello: Seulki Lee

Programnote, se side 39

Dmitrij Sjostakovitj (1906-75)

2 stykker for strygeoktet op. 11 (1924/25)

Nr. 1: Prelude: Adagio

Nr. 2: Scherzo: Allegro molto

violin 1: Alicia Choi
 violin 2: Ania Filochowska
 violin 3: Rena Kimura
 violin 4: Kirstine Schneider
 bratsch 1: Tony Nys
 bratsch 2: Yi-Te Yang
 cello 1: Mateusz Pawel Kaminski
 cello 2: Seulki Lee

Programnote, se siderne 39 til 41

KIRSTEN KJÆR MUSEET, 7741 FRØSTRUP LØRDAG DEN 22. AUGUST KL. 15.00

Ernest Chausson (1855-99)
Kvartet i A-dur op. 30 (1897)
for violin, bratsch, cello og klaver

Animé
Très calme
Simple et sans hâte
Animé

violin: Alicia Choi
bratsch: Yi-Te Yang
cello: Morten Zeuthen
klaver: Daniel Blumenthal

Programnote, se siderne 30 og 31

--- Pause ---

Asgar Hamerik (1843-1923)
Concert Romance i D-dur op. 27
for cello og klaver (1878)

cello: Morten Zeuthen
klaver: Daniel Blumenthal

Programnote, se side 31

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-47)
Trio i d-mol op. 49
for violin, cello og klaver (1839)

Molto allegro ed agitato
Andante con moto tranquillo
Scherzo – Leggiero e vivace
Finale – Allegro assai appassionato

violin: Rena Kimura
cello: Morten Zeuthen
klaver: Daniel Blumenthal

Programnote, se siderne 32 og 33

Kirsten Kjær Museet 2014
Morten Zeuthen, Daniel Blumenthal og Sarah Bonomo

THISTED MUSIKTEATER, 7700 THISTED SØNDAG DEN 23. AUGUST KL. 15.00

Johannes Brahms (1833-97)
Strygesekstet i G-dur op. 36 (1864)

Allegro non troppo
Scherzo: Allegro non troppo
Poco adagio
Poco allegro

violin 1: Rena Kimura
violin 2: Ania Filochowska
bratsch 1: Tony Nys
bratsch 2: Yi-Te Yang
cello 1: Mateusz Pawel Kaminski
cello 2: Jamie Clark

Programnote, se siderne 43 og 44

Ole Buck (f. 1945)

Gurre Trio
for fløjte, bratsch og kontrabas (1982)

fløjte: Craig Goodman
bratsch: Dashiell Nesbitt
kontrabas: Mattias Hanskov Palm

Programnote, se siderne 44 til 46

--- Pause ---

Franz Joseph Haydn (1732-1809)
Trio i G-dur, Hob. IV nr. 3
for 2 fløjter og cello (1794)
arrangeret for fløjte, bratsch og cello

Spiritoso
Andante
Allegro

fløjte: Craig Goodman
bratsch: Tony Nys
cello: Morten Zeuthen

Programnote, se side 46

Bohuslav Martinů (1890-1959)
Nonet
for fløjte, obo, klarinet, horn, fagot,
violin, bratsch, cello og kontrabas (1959)

Poco allegro
Andante
Allegretto

fløjte: Ashley Stanley
obo: Andreas Oeste
klarinet: Edward Sundra
horn: Nicholas Castellano
fagot: Isaac Roles
violin: Derek Powell
bratsch: Yi-Te Yang
cello: Morten Zeuthen
kontrabas: Mattias Hanskov Palm

Programnote, se side 47

Thisted Musikteater, afslutningskoncert 2014

SKOLEKONCERTER

Thy Kammermusikfestival har gennem årene lagt vægt på at give skolekoncerter, hvor eleverne på hjemmebane møder klassisk kammermusik.

I år arrangeres følgende koncerter:

Mandag den 17. august

Kl. 10.30-11.15 Hundborg Friskole

Kl. 10.40-11.25 Thisted Gymnasium og HF-Kursus

Kl. 10.40-11.25 EUC Nordvest, Thisted

Fredag den 21. august

Kl. 9.50-10.35 Thy-Mors HF og VUC, Thisted

Kl. 9.50-10.35 Thy-Mors HF og VUC, Nykøbing

Kl. 10.30-11.15 Sundby Friskole

Kl. 10.30-11.15 Thisted Friskole

ÅBNE PRØVER

I lighed med tidligere er der mulighed for at overvære enkelte prøver på **Bakkegaarden, Bakkegaardsvej 4, 7742 Vesløs**

Torsdag den 13. august kl. 9.00 -12.00

Fredag den 14. august kl. 9.00 - 12.00

BILLEDER FRA TURNÉ 2013

Skissernas Museum, Lunds Universitet

Vor Frue Kirke, Aalborg

Skissernas Museum, Lunds Universitet

Vor Frue Kirke, Aarhus

Stavnsholt Kirke, Farum

Vor Frue Kirke, Aarhus

THY CHAMBER MUSIC FESTIVAL ON TOUR 2015

Bestyrelsen for Thy Kammermusikfestival realiserer nu for anden gang en vision. Vi udvider nemlig årets 14-dages festival i Thy med en række koncerter uden for landsdelen. Visionen, der første gang blev virkeliggjort i 2013, udspringer af ønsket om at udvide kendskabet til Thy Kammermusikfestival, der siden 1994 har føjet en lysende facet til Nordvestjyllands kulturelle tilbud. Dermed har vi givet et kvalificeret modspil til forestillingen om Udkantdanmarks kulturelle armod.

MUSIKERNE

Craig Goodman, fløjte
Chad Edward Burrow, klarinet
Kirstine Schneider, violin
Emily Dellit, violin
Adam Newman, bratsch
Morten Zeuthen, cello

KONCERTPROGRAMMET

Carl Nielsen (1865-1931)
 Strygekvartet nr. 4 i F-dur op. 44 (1906)

John Frandsen (f. 1956)
Aiolos, kvintet komponeret til Thy
 Kammermusikfestival 2015
 for fløjte, 2 violiner, bratsch og cello

--- Pause ---

Craig Goodman (f. 1957)
Relay (2015)
 for fløjte og klarinet

Johannes Brahms (1833-97)
 Klarinetkvintet i h-mol op. 115 (1891)

SPILLESTEDERNE

Onsdag den 4. november kl. 19.30
 Vor Frue Kirke,
 Vor Frue Stræde 1
 9000 Aalborg

Torsdag den 5. november kl. 19.30
 Thisted Musikteater,
 Håndværkertorv 1
 7700 Thisted

Fredag den 6. november kl. 19.30
 Faaborg Museum,
 Grønnegade 75
 5600 Faaborg

Søndag den 8. november kl. 16.00
 Stavnsholt Kirke
 Stavnsholtvej 25
 3520 Farum

Mandag den 9. november kl. 19.00
 Magle Konserthus,
 Magle Stora Kyrkogate 4,
 22350 Lund, Sverige

Thy Kammermusikfestivals musikere 2014

For støtte til gennemførelse af Thy Kammermusikfestival 2015 takkes:

Stat, kommune, fonde
og andre sponsorer

STATENS KUNSTFOND

Knud Højgaards Fond

Kunststof-Kemi,
Skandinavia A/S

TOYOTA FONDEN

WILHELM HANSEN FONDEN

Thy Masterclass Erhverv

Kiropraktisk Klinik,
Nykøbing

Knudsdahl Landbrug

Læge Kirsten Andreasen,
Tønder Lægehus Nord

Nykredit

Øvrige bidragydere

Bakkegaarden
Blomstertorvet
Crisfish A/S Hanstholm
Det Gamle Røgeri, Hanstholm
El Kontakten, Bedsted
Erling Grønkjær Fiskeeksport A/S
Famm. Seafood
Fast Plast A/S
Feriepartner Thy
Filetfabrikken Hanstholm ApS
Fiskecompagniets Detailsalg, Vorupør
Fotograf Knud Erik Jensen
FS GROSS ApS, Hanstholm
Gadus A/S
Gyrup/v Lisbeth og Nicolai Nicolaisen
Hesselholt Fisk Eksport A/S
Hotel Thinggaard, Hurup
Klaverstemmeren, Aalborg
Klitmøller Sommerhusudlejning
Mondo Mar Marine Foods
Musikkens Hus, Aalborg
Nordjysk Tryk
Pandalus A/S, Hanstholm
Plantagehuset i Thisted
Revision Limfjord
Royal Danish Seafood/Fish
Scanfish Danmark A/S
Sjørring Maskinfabrik A/S
Spar Vorupør
Thisted Antikvariat
Thisted Bryghus A/S
Thy Turistbureau
Thy Øko-is
Taabel P. og Co. A/S
Vorupør Feriehusudlejning